

TYSVÆR KONTROLLUTVAL**MØTEINNKALLING**

Dato: tysdag 24. mai 2022
Tid: kl. 18.00
Sted: Tysvær Rådhus, kantinen

Forfall meldes til: Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS tlf. 52 75 73 50 eller
tlf. 95 98 69 79 /SMS/ e-post: post@kontrollutvalgene.no

Medlem som må melde forfall eller meiner seg ugild, må gje melding om dette så tidleg som råd er. Varamedlemmer vil bli innkalla særskilt. Saker merka *Ikkje offentleg - jf. off.l.*, blir berre sendt internt. Sakskart vil lagt ut på kommunen si nettside og på sekretariatet si www.kontrollutvalgene.no.

Dagleg leiar/brannsjef møter i sak 10 og rådmann er kalla inn i sakene 11- 13.

Saksliste:

9/22 Godkjenning av protokoll frå møtet 15.02.22

10/22 Orientering om kommunale selskap – Haugaland brann og redning IKS

11/22 Revisor sitt brev nr 1 – revisjon av prosjektrekning m/neg./mod. konklusjon

12/22 Kontrollutvalet sin uttale om årsrekneskap og årsmelding for 2021

13/22 Forenkla etterlevelsesk kontroll – revisor attestasjon om økonomiforvaltninga 2021

14/22 Referat- og orienteringssaker 24.05.22

Eventuelt

Aksdal, 16.05.22

Ola S. Apeland (sign.)
utvalsleiar

Toril Hallsjø (sign.)
dagleg leiar/utvalssekretær

Kopi:	Ordførar	(møte- og talerett)
	Revisor	(møte- og talerett)
	Rådmann	(invitert/innkalla i sak 11-13)
	Varamedlemmer	(til orientering)
	Presse/publikum	(via nettside)

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	24.05.22	9/22
Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTET 15.02.22

Sekretariatet sitt forslag til vedtak:

Protokoll frå møtet i Tysvær kontrollutval 15.02.22 blir godkjent slik han ligg føre.

Vedlegg: Protokoll fra møtet 15.02.22

Saksorientering:

Utkast til protokoll frå kontrollutvalet sitt møte 15.02.22 følgjer vedlagt. Protokollen er gjennomlest og godkjent av leiar i etterkant av møtet og er oversendt kommunen, utvalet og andre aktuelle slik han ligg føre. Det er ikkje kommet merknader til vedlagt protokoll.

Protokollen godkjennast formelt i dette møtet, og utvalsleiar vil så signere protokollen.

Aksdal, 16.05.22

Toril Hallsjø (sign.)
Dagleg leiar/utvalssekretær

TYSVÆR KONTROLLUTVAL**PROTOKOLL**

Tysdag **15. februar 2022** blei det halde møte i Tysvær kontrollutval under leiing av utvalsleiar Ola S. Apeland.

MØTESTAD:	Tysvær rådhus, kommunestyresalen
MØTESTART/-SLUTT:	kl. 18.00 – kl. 20.40
MØTANDE MEDLEMMER:	Ola S. Apeland (H),) Karsten A. Larsen (FrP), Marit Hølland Gjedrem (Sp), Emly Årvik (A) og Svein Terje Brekke (KrF) t.o.m. kl. 20.30
MØTANDE VARAMEDLEMMER	Ingen
FORFALL:	Ingen
FRÅ SEKRETARIATET MØTTE:	Dagleg leiar/utvalssekretær Toril Hallsjø, Haugaland Kontrollutvalgsssekretariat IKS
FRÅ ROGALAND REVISJON IKS MØTTE:	Revisor Deanne Kvammen
ANDRE SOM MØTTE:	Rådmann Sigurd Eikje Hamnedirektør Tore Gautesen, Karmsund Havn IKS i sak 2/22 Økonomisjef Meike Baumgart i sak 3/22 Ordførar Sigmund Lier (A)
MERKNADER TIL INNKALLING	Ingen
MERKNADER TIL SAKSLISTE:	Ingen

FØLGJANDE SAKER BLEI HANDSAMA:**SAK 1/22 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 09.11.21****Sekretariatet si innstilling:**

Protokoll frå møtet i Tysvær kontrollutval 09.11.21 blir godkjent slik han ligg føre.

Handsaming i kontrollutvalet 15.02.22:

Utvalet hadde ingen merknader.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 15.02.22:

Protokoll frå møtet i Tysvær kontrollutval 09.11.21 blir godkjent slik han ligg føre.

SAK 2/22 ORIENTERING OM KOMMUNALE SELSKAP - KARMSUND HAVN IKS

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Tysvær kontrollutval tek orienteringa om Karmsund Havn IKS v/hamnedirektør Tore Gautesen til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 15.02.22:

Hamnedirektør Tore Gautesen innleia med å vise til at Haugesund kontrollutval gjennomførte ein eigarskapskontroll i fjor og Karmøy vil gjennomføre ein forvaltningsrevisjon i år. Han viste så en film om selskapet, som viste den store utviklinga frå 160 år sidan, med seinare utbyggingane av Garpaskjær, Killingøy og Husøyområdet. Berre i år vil det bli investert 100 mill. ved Husøy.

Gautesen forklarte om selskapets ulike verksemdar innan cargo, offshore, fiskeri, cruise, eigedom og flyplassdrift. Karmsund Havn er ein av landets største hamner, både målt i omsetnad, gods- og passasjervolum med rundt 50.000 anløp i året. KH er ein av 16 norske TEN-T-hamner (EU-nettverk for viktige samfunnskritiske hamner) Selskapet vert eigd av seks kommunar (Karmøy, Haugesund, Tysvær, Bømlo, Sveio og Bokn), og er delegert mynde til å handsame ulike saker på vegne av kommunane etter hamne- og farvasslova.

Han orienterte om selskapets styrande organ, plandokument (ny 10 års plan under revisjon) og forretningsområda. Ifølge Gautesen hadde eigarstrategien frå 2017 vore eit godt reiskap. Det vert no arbeida med ei gjennomgang av konsernstrukturen. Selskapets generalforsamling er hamnerådet, som godkjenner budsjett, prisar og lånerammer. Selskapets styre er sett saman av kompetente personar med fagbakgrunn.

Regnskap 2020 og førebels tal for 2021 blei presentert. Resultata var gode, til tross for koronasituasjonen med bortfall av cruisetrafikk. Dagens låneramme er på 800 millionar, av dette er ca. 680 mill. nytta. Selskapet har også lån gjennom dotterselskap. Investeringsraten er høg, noe som vil gje høg avkastning på sikt. Han gjekk også gjennom selskapets risikovurderingar knytte til lån, kontraktar m.m. Han meinte sett i los av ESA sin krav om kommersiell verksemd at selskapet i framtida ville måtte bli eit aksjeselskap. I følgje ei analyse frå 2018 generer selskapet rundt 3000 arbeidsplassar i regionen og han framheva det gode samarbeidet på Haugalandet.

Medlemmene fekk svar på spørsmål om kommande arealbehov, samarbeidet med Haugaland Næringspark AS, transport av bilar på veg kontra sjø, kapasitet for anløp av cruiseskip pr. døgn, om kraftbehov frå ny kabel for landstrømsforsyning i åra framover.

Leiar takka for ein god og interessant orientering. Ordførar framheva utviklinga som eit eventyr og at Tysvær er ein stolt medeigar i selskapet.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 15.02.22:

Tysvær kontrollutval tek orienteringa om Karmsund Havn IKS v/hamnedirektør Tore Gautesen til orientering.

SAK 3/22 OPPFØLGING AV ETTERLEVINGSKONTROLL AV ØKONOMI-FORVALTNINGA FOR 2020

Sekretariatet si innstilling:

Tysvær kontrollutval tar rådmannen sin tilbakemelding 07.02.22 til revisor sin uttale om etterleving av økonomiforvaltninga knytte til sjølvkost for 2020 til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 15.02.22:

Utvalsleiar innleia. Han peika på at revisor sin attest var kome fyrst i haust og meinte at administrasjonen hadde gjeve eit godt svar. Utvalet slutta seg til innstillinga.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 15.02.22:

Tysvær kontrollutval tar rådmannen sin tilbakemelding 07.02.22 til revisor sin uttale om etterleving av økonomiforvaltninga knytte til sjølvkost for 2020 til orientering.

SAK 4/22 OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT «KVALITETSSIKRING AV PLAN- OG BYGGESAKS- HANDSAMINGA»

Sekretariatet si innstilling:

Tysvær kommunestyre tar rådmannen si tilbakemelding om oppfølging av KPMG sin rapport frå 2020 om «Kvalitetssikring av plan- og byggesakshandsaminga» til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 15.02.22:

Utvalsleiar innleia. Utvalet meinte det var gjeve ei grei tilbakemelding og at det var fint at det var kome nye system og rutinar. Rådmannen viste til at det meste var på plass, og lova og komme i mål med det som mangla. Utvalet slutta seg til innstillinga

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 15.02.22 og innstilling til kommunestyret:

Tysvær kommunestyre tar rådmannen si tilbakemelding om oppfølging av KPMG sin rapport frå 2020 om «Kvalitetssikring av plan- og byggesakshandsaminga» til orientering.

SAK 5/22 TINGING AV FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT «TIDLEG INNSATS»

Sekretariatet si innstilling:

Tysvær kontrollutval bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «Tidleg innsats i barnehage og barneskole» i tråd med utkast til prosjektmandat som ligg føre frå Rogaland Revisjon IKS. Ramma vert sett til 300 timar.

Handsaming i kontrollutvalet 15.02.22:

Utvalsleiar innleia. Utvalet meinte mandatet var godt skildra og at det var eit viktig område å sjå nærare på. Ordørar gav si støtte til prosjektet og viste til arbeidet med TK 2030 og demografiutfordringar med færre born i framtida. Samarbeid barnehage-skule blei framheva sett i ljøs av at fleire no slit med psykisk helse.

Utvalet slutta seg til innstillinga.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 15.02.22:

Tysvær kontrollutval bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «Tidleg innsats i barnehage og barneskole» i tråd med utkast til prosjektmandat som ligg føre frå Rogaland Revisjon IKS.

Ramma vert sett til 300 timar.

SAK 6/22 KONTROLLUTVALET SIN ÅRSPLAN FOR 2022**Sekretariatet si innstilling:**

Tysvær kontrollutval godkjenner årsplan for 2022 (med evt. endringar/tillegg).

Handsaming i kontrollutvalet 15.02.22:

Utvalsleiar gjekk kort gjennom årsplanen, som var å sjå på som eit internt arbeidsdokument for utvalet. Utvalet slutta seg til innhaldet, slik det var lagt fram.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 15.02.22:

Tysvær kontrollutval godkjenner årsplan for 2022.

SAK 7/22 KONTROLLUTVALET SI ÅRSMELDING FOR 2021**Sekretariatet si innstilling:**

Tysvær kontrollutval godkjenner årsmelding for 2021 (med evt. endringar/tillegg).

Handsaming i kontrollutvalet 15.02.22:

Utvalsleiar gjekk kort gjennom årsmeldinga. Utvalet slutta seg til innhaldet, slik det var lagt fram.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 15.02.22:

Tysvær kontrollutval godkjenner årsmelding for 2021.

og innstilling til kommunestyret:

Tysvær kommunestyre tar årsmeldinga for 2020 frå kontrollutvalet til orientering.

SAK 8/22 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 15.02.22

1. Statusrapport pr. februar 2022
2. Kom.styrevedtak 14.12.21, sak 85/21 – Forvaltningsrapport – Effektivisering, forbedr...
3. Kommunestyret 14.12.21, sak 90/21 Budsjett 2022 og økonomiplan 2023-2025 (IM)
4. Rekneskap 2021 og budsjett 2022 – ansvar 1010 – kontroll og revisjon – funksjon 1100
5. Terialrapport pr. 31.12.21 frå Rogaland Revisjon IKS
6. Protokoll frå representantskapsmøtet i HIM IKS 02.12.20
7. Protokoll frå representantskapsmøtet i Haugaland Vekst IKS 10.12.21

8. Spørsmål frå utvalsleiar til ordførar 08.12.21 om innkalling av kommunestyremøte som fjernmøte 14.12.21 og praksis generelt for bruk av fjernmøte
9. Tilbakemelding frå ordførar den 11.01.22 på innspel frå utvalsleiar om fjernmøte
10. Oversending 20.12.21 frå adm. av KST-vedtak 15.06.21, sak 55/21 - Albatross Aksdal
11. Oversending 24.01.22 frå Venstre om sak til kontrollutvalet om lovar, reglar og prosess rundt Førland skule og nærskuleprinsippet
12. Orientering om Alver-dommen, adv.firma Lund & co sin workshop og status kommuneøkonomi v/ rådmannen
13. Konferansen for kontrollutval i Rogaland i Sandnes 02.12.21 v/leiar og sekr.
14. NKRFs kontrollutvalskonferanse 2022 – digital 01.-02.02.22 v/leiar og sekr.
15. Statsforvaltaren i Rogaland - Informasjon om statlige tilsyn med kommunene i 2022
16. Rogaland fylkeskommune v/kontrollsjef – forvaltn.rev.rapport «Haugalandspakken»
17. Hgsds Avis om fylkestingsbehandling av rapport i møtet 14.12.21, sak 131/21
18. Fylkestingets behandling og vedtak 14.12.21, sak 131/21
19. Forvaltningsrevisjonsrapport «Haugalandspakken»

Handsaming i kontrollutvalet 15.02.22:

Utvalet hadde ingen merknader til referatsakene 1-7.

Referatsak 8 - Fjernmøter

Utvalsleiar viste sin presentasjon på skjerm om regelverk om møteoffentlegheit som hovudregel og kommunen sitt reglement 3.4 om bruk av fjernmøte. Etter hans syn var det trong for ei evaluering og klårgjering av gjeldande reglement. I tillegg til møtet 14.12.21 viste han til ulik praksis for to hovudutvalsmøte som blei halden på nyåret.

Utvalet drøfta bakgrunn for saka og leiar sitt utspel. Både Gjedrem og Årvik meinte saka fyrst skulle vore drøfta i utvalet fyrst. Larsen hadde tatt kontakt med leiar etter presseoppslag og fått nærare bakgrunn for saka. Brekke støtta opp under at kommunen må legge til rette for opne møter, og støtta leiar i hans prinsipielle syn. Utvalsleiar presiserte at dette handla om kommunen si etterleving av eige reglement, ikkje kritikk av politisk leiing i Tysvær kommune.

Utvalsleiar hadde følgjande framlegg til vedtak og innstilling:

1. *Kommunestyret bes evaluere det politiske arbeidet under pandemien.*
2. *Kommunestyret bes vurdere fjernmøter som arbeidsform.*
3. *Videre anbefales det at kommunestyret tar en samlet gjennomgang av politisk reglement i kommunestyret for å tydeliggjøre ansvar og myndighet i Tysvær kommune.*

Utvalet drøfta framlegget. Ordførar meinte at kommunen hadde følgd medisinfraglege råd under pandemien, og at hovudregel var og skulle vere fysiske møte. Larsen peika på at også kontrollutvalet sjølv hadde gjort feil med å blande fysisk møte og fjernmøte i mai 2020. Utvalsleiar valde å tekkje pkt. 1.

Ved votering blei pkt. 2 og pkt. 3 samrøystes vedtatt og vert oversendt kommunestyret til vurdering. Presentasjonen vert lagt ved.

Referatsak 10 – Albatross Aksdal

Utvalsleiar viste til vedtak i juni og oversending til utval i desember. Rådmannen orienterte at det var avtalt møte med Berge Sag AS. Han ville orientere om utviklinga i neste møte. Utvalet var samd i å vente på den for meir avklaring, også mot KOFA-avgjerd.

Referatsak 12 – Alver-dom og kommuneøkonomi

Rådmannen orienterte. Formannskapet hadde nyleg deltatt på webinar i regi av Lund & Co om eigedomsbeskatning og mogleg konsekvensar av rettsavgjer. Kommunen må i det minste førebu seg på ei driftsreduksjon på minst 50 mill. dei neste 4 år. Ordfører uttrykte si uro og peika på at kommunen måtte starte omstilling i dag, og at dette ikkje var partipolitikk. Han viste til ulike regjeringsoppnemnde utval: Inntektssystem-utvalet, Generalistkommune-utvalet og skatteutvalet, som vil ha mykje seie for kommunane framover.

Utvalet hadde ingen merknader til referatsakene 11,13,-19.

Utvalsleiar takka for orienteringane.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 15.02.22:

Referatsakene nr 1 – 19 blir tatt til orientering.

og innstilling til kommunestyret:

1. *Kommunestyret bes vurdere fjernmøter som arbeidsform.*
2. *Videre anbefales det at kommunestyret tar en samlet gjennomgang av politisk reglement i kommunestyret for å tydeliggjøre ansvar og myndighet i Tysvær kommune.*

Eventuelt

Ingen saker ble meldt eller tatt opp.

Neste møte: tysdag **24. mai** kl. 18.00

Saker: Orientering frå Haugaland brann og redning IKS, årsrekneskapen og årsmelding 2021 og etterlevingskontroll for 2021

Aksdal, 15. februar 2022

Ola S. Apeland (sign.)
kontrollutvalsleiar

Toril Hallsjø (sign.)
Utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	24.05.22	10/22
Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

ORIENTERING OM KOMMUNALE SELSKAP – HAUGALAND BRANN OG REDNING IKS

Sekretariatet sitt forslag til vedtak:

Tysvær kontrollutval tek dagleg leiar/brannsjef Dag Botnen si utgreiing om selskapet Haugaland brann og redning IKS til orientering.

Bakgrunn

Utvalet vedtok i møtet 21.09.21, sak 14/21 følgjande:

Tysvær kontrollutval vedtek følgjande plan for orientering frå administrasjonen og kommunale selskap:

4. møte 2021	<i>Haugaland Næringspark AS og kommunalsjef teknisk.</i>
1. møte 2022	<i>Karmsund Havn IKS</i>
2. møte 2022	<i>Haugaland Brann og redning IKS</i>
3. møte 2022	<i>Aksdal Næringspark AS</i>
4. møte 2022	<i>Tysvær Arena Drift AS</i>

Tidsramma vert sett til 30-40 min. inklusiv spørsmål.

Sekretariatet får fullmakt til å invitere i ei anna rekkefølge enn slik lista er sett opp, dersom den inviterte ikkje har høve til å stille i det aktuelle møtet.

Orienteringane er tenkt å gjere utvalet betre kjend med drifta av kommunen eller kommunale selskap og dei utfordringar administrasjonen eller dagleg leiar står overfor.

Planen blei oversendt rådmannen og leiarane av selskapa i haust. Det framgjekk i brevet at tidspunkta kunne endrast/byttast for dei inviterte.

Etter avtale med dagleg leiar/brannsjef Botnen stillar han til møtet for å orientere om selskapet. Han har også vore i Sveio kontroll- og kvalitetsutval den 31.01.22 og Karmøy kontroll- og kvalitetsutval den 23.03.22 og orientert om selskapet dette halvåret.

Fra www.purehelp.no foreligger følgende opplysninger om selskapet:

Org. nr	819 585 822
Firmanavn:	Haugaland Brann og Redning IKS
Selskapsform:	IKS med akjekapital NOK 5 000 000
Stiftet:	03.04.17 (i drift fra 01.07.18)
Formål:	Selskapets formål er å dekke alle kommunenes plikter, oppgaver og behov i henhold til brann- og eksplosjonsvernlovens krav til kommunene, herunder: ulykke- og katastrofesituasjoner som brann, redning, drukning og akutt forurensing, nødalarmtjenester 110, feiing og tilsyn med fyringsanlegg, arbeide med forebyggende tiltak mot brann og ulykker, søke å selge tjenester knyttet til forebyggende og beredskapsrelaterte tjenester, inngå samarbeidsavtaler med kommuner, andre selskaper og virksomheter. Selskapet kan påta seg andre arbeidsoppgaver eierne og selskapet måtte bli enige om.
Ansatte :	322 (fordelt på 20 underenheter)
Styreleder:	Elling Hetland
Styremedlemmer:	Torleif Østrem-Olsen, Kristin Helle, Laila Steine, Leif Malvin Knutsen Ansatterrepr: Finn Ulvund, Tore Johann Enerstvedt og Leon Dale (iflg www.hbre.no)
Eiere: (8)	Karmøy kommune Tysvær kommune Vindafjord kommune Sveio kommune Etne kommune Suldal kommune Bokn kommune Utsira kommune

Sist innlevert regnskap for **2019** viser en omsetning på **NOK 107 384 000**, et driftsresultat på **NOK 8 639 000** og hvor egenkapital var **positiv** med **NOK 49 239 000**.

Sekretariatet har som standard å foreslå at det blir orientert om følgende (kun veiledende), men om dette passer må brannsjefen selv avgjøre:

Tenesteområdet og tenestetilbud

- Korleis tenesteområdet/selskapet er organisert
- Kva tenester som ligg til tenesteområdet

Talet tilsette v/tenesteområde/selskapet

- Fordeling på dei ulike tenestene
- Rekruttering av medarbeidarar
- Eventuelle utfordringar når det gjeld rekruttering

Budsjett og rekneskap

- Rammer
- Resultat

Tankar om framtida

- Utfordingar
- Planar

Det er fastsett tidsramme med 30-40 minutt inklusiv spørsmål, men det er mogleg for utvalet å utvide denne, dersom det er ønskeleg. Til møtet er det andre saker, så det er viktig å halde ei tidsramme.

Det er også greit, dersom nokon av utvalsmedlemmene skulle ha innspel eller spesielle ønskjer om emne og spørsmål, om dei varslar om det via sekretariatet i forkant av orienteringa.

Aksdal, 16.05.22

Toril Hallsjø (sign.)

Dagleg leiar/utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	24.05.22	11/22

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	212	

REVISOR SITT BREV NR 1 – REVISJON AV PROSJEKTRKESKAP MED NEGATIV/MODIFISERT KONKLUSJON

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Tysvær kontrollutval tar vedlagte nummererte brev nr 1, dagsett 09.03.22 frå Rogland Revisjon IKS om revisjon av prosjektrekneskap knytta til prosjekta «Fortellerglede» og «Vinduslykke» i samarbeid med Haugesund Røde Kors og revisor si gjennomgang til orientering.

Tysvær kontrollutval ber rådmannen gje ei tilbakemelding til utvalet om oppfølging av revisor sitt brev nr 1 innan 01.09.22.

Vedlegg: Revisor sitt brev nr 1, dagsett 09.03.22
 Revisjonsberetning om prosjekt «Fortellerglede»
 Revisjonsberetning om prosjekt «Vinduslykke»

Bakgrunn

I følge kommunelova § 24-7 skal revisor gje skriftleg medlding til kontrollutvalet ved ulike forhold, slik som mellom anna:

- b) vesentlige mangler ved registrering av og dokumentasjon av regnskapsopplysninger,*
- c) vesentlige mangler ved den økonomiske internkontroll*

....

- e) enhver mislighet*

Meldingar skal sendast som nummert brev til kontrollutvalet, med kopi til kommunedirektøren.

Rogland Revisjon IKS har har sendt nummert brev til Tysvær kontrollutval, dagsett 09.03.22 om revisjon av to prosjektrekneskap som gjeve grunnlag for negativ/modifisert konklusjon. Brevet og revisjonsberetningene er vedlagt saksframlegget.

Det gjeld to prosjekt utført av Haugesund Røde Kors på vegne av/i samarbeid med Tysvær kommune. Det er prosjekta «Fortellerglede» og «Vinduslykke». Tysvær kommune står ansvaleg for prosjekta overfor statsforvaltar.

Revisor har funne fiktiv faktura for trykking av bøker og levering pr 31.10.21. Bøkene er senere levert til trykking våren 2022. Forholdet er etter revisjonen sin oppfatning misligheit og rokkar generelt med tiltroen til prosjekt og ansvarlege.

Vidare er det funne gjennomgåande i båe prosjekta at dei synast å bidra til inndekning av foreningen sine generelle driftskostnader, og dette utover prosjektet sitt formål og tilsagn frå statsforvalteren.

I følge revisor er lønnskostnader ikkje prosjektført etter timeføring, men basert på anslag frå HKR om ukentleg involvering. Det er difor ikkje mogeleg for revisor å etterprøve eller verifisere dette. Det blir vist til brevet og beretningene om meir detaljer for bakgrunn for brev og konklusjonar.

Revisor konkluderer med:

Negativ konklusjon

Vi har revidert Røde Kors regnskapsoppstilling for prosjekt «Fortellerglede» med sum brutto utgifter på kr 199 870, med tilhørende inntekter på kr 200 000.

Vi mener at den medfølgende regnskapsoppstillingen inneholder vesentlige feil og ikke gir en dekkende framstilling av prosjektets utgifter per 31.12.21, da prosjektet er belastet med kostnader som ikke kommer inn under tilskuddets formål eller nasjonale retningslinjer for tilskuddsordningen.

Videre er det for tilskudd til aktivitetstilbud og besøksvert gitt følgende konklusjon:

Konklusjon

Vi har revidert Tysvær kommunes regnskapsoppstilling for prosjekt «aktivitetstilbud og besøksvert – de forunderlige årstider» og Røde Kors sin regnskapsoppstilling for prosjektet «Vinduslykke» med sum utgifter på kr 800 334. Kommunen har fått tilskuddsmidler på kr 774 000. Tilskudd som gjelder Vinduslykke, kr 500 000 er videreformidlet til Røde Kors. Kostnader på prosjektet «de forunderlige årstider» er på kr 290 825 inkl mva.

Vi mener at den medfølgende regnskapsoppstillingen i det alt vesentlige gir en dekkende framstilling av prosjektets utgifter per 31.12.21. Vi vil likevel presisere at det ikke er mulig for oss å verifisere den reelle lønnskostnaden knyttet til administrasjon og oppfølging, og at det er inntatt et mindre omfang av ordinære driftsutgifter i prosjektkostnader tilknyttet prosjektet «Vinduslykke». Restmidler på prosjektet er benyttet til innkjøp av gavekort etter avtale med Statsforvalter.

Revisor vil i tillegg gje ei munnleg orientering til utvalet.

Haugesund Røde Kors har ei anna oppfatning og meiner at dette er prosjekt som i sin natur gjer rom for prosjektbelastning av meir generelle kostnader, og at det er naturleg at dei belaster prosjektet kostnader mot budsjett og ikkje begrensa til underliggende reell aktivitet.

Brev og beretning er sendt til kommunen sin kontaktperson og HKR for kommentarer eller korrigerings av faktiske feil, Det er ikkje påpeika faktiske feil, men anført at det vil bli sent motavar med utfyllande informasjon. Sekretariatet har ikkje mottatt desse.

Sekretariatet sine vurderingar

På bakgrunn av det som er kjem fram i revisor sitt brev, vil sekretariatet tilrå at utvalet tar brevet til revisor orientering, men at utvalet ber rådmannen gje ei tilbakemelding om revisor sine merknader og kva som vil bli gjort når det gjeld dei aktuelle prosjekta og framtidige prosjekt med omsyn til å få til betre ansvar for styring og kontroll.

Sekretariatet vil tilrå at det vert sett ein frist for skriftleg tilbakemelding innan **1. september 2022**. Tilbakemeldinga vil då kunne bli handsama av utvalet i septembermøtet.

Etter § 24-7 siste ledd i kommunelova skal revisor årleg gje ein skriftleg oppsummering til kontrollutvalet om skriftlege påpeikingar som er tatt opp, men som ikkje er retta opp eller som ikkje er tilstrekkeleg følgt opp.

Aksdal, 16.05.22

Toril Hallsjø (sign.)

Dagleg leiar/utvalssekretær

.

Til Kontrollutvalget i Tysvær
v/kontrollutvalgssekretariatet

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 09.03.22
Journalført: 22/11/14
Arkivkode: 212

Kopi: Kommunedirektøren i Tysvær kommune, Haugesund Røde Kors og Statsforvalteren i Rogaland

NUMMERERT BREV NR 1 – REVISJON PROSJEKTREGNSKAPER GRUNNLAG FOR NEGATIV/MODIFISERT KONKLUSJON

I forbindelse med vår revisjon av prosjektrengnskaper for aktivitetstiltak for å motvirke ensomhet (tiltaksplan for sårbare eldre) plikter vi iht. kommuneloven § 24-7 og god kommunal revisjonsskikk å informere om observasjoner som fremkommer under revisjonen og som etter vår mening er viktige og relevante i forhold til kontrollutvalgets overordnede ansvar for styring og kontroll. Det er gjennomgått 2 prosjekter utført av Haugesund Røde Kors (HRK) på vegne av/i samarbeid med Tysvær kommune. Dette er prosjektene «Fortellerglede» og «Vinduslykke». Tysvær kommune står ansvarlig for prosjektene overfor statsforvalteren.

Revisors formål med revisjonen er å gi uttrykk for en mening om prosjektrengnskapene. Revisjonen omfatter en vurdering av den interne kontrollen knyttet til utarbeidelsen av regnskapet for å utføre revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke med det formål å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av den interne kontrollen. Forholdene som rapporteres begrenser seg til de manglene som vi har identifisert under revisjonen og som vi mener er tilstrekkelig viktig til at de fortjener å bli rapportert til kontrollutvalget. Brevet gir dermed ikke en fullstendig oversikt over de svakheter som eventuelt måtte foreligge.

Vi vil minne om at nummererte brev iht bokføringsloven § 13, pkt. 4 er inkludert i oppbevaringspliktig regnskapsmateriale som må oppbevares på en ordnet og betryggende måte.

Saksforholdet

Fiktiv faktura prosjektført prosjektet Fortellerglede

I prosjektets søknad og tilsagn er det planlagt å utgi en bok med ulike fortellinger fortalt under samlingene som ble holdt. Prosjektet rakk ikke å gjennomføre det i løpet av prosjektperioden. Det

ble sendt forespørsel til statsforvalteren om mulighet for overføring av midler til 2021. Dette ble avslått med følgende svar:

«Det er ikke mulig å søke overføring av midler, se regelverk og vilkår i tilsagnsbrev. Midler som ikke er brukt til formålet innen utgangen av året skal tilbakebetales.»

Man har da valgt å få en fiktiv faktura fra trykkeriet hvor det fremgår at bøkene ble levert 31.10.2021. Det er bekreftet fra HRK at bok ikke er oversendt til trykkeri per 28.02.2022, men forventes oversendt primo mars. Forholdet er etter revisors oppfatning mislighet og rokker generelt med tiltroen til prosjekt og ansvarlige. Rapportering av kostnader uten faktisk grunnlag medfører for alle parter et ansvar og en betydelig omdømmerisiko. Det fortelles at forholdet ble avklart med Tysvær kommune i forkant. Dette er ikke bekreftet fra Tysvær som tvertimot har formidlet statsforvalterens svar.

Manglende prosjekttilknytning til prosjektførte kostnader.

Det er gjennomgående i begge prosjekter at de synes å bidra til inndekning av foreningens generelle driftskostnader, og dette utover prosjektets formål og tilsagn fra statsforvalteren.

Dette fremgår særlig for Fortellerglede. Det vises til regelverk for tilskuddsordning:

Aktivitetstiltak for å motvirke ensomhet (tiltaksplan for sårbare eldre) del 4:

«Det gis ikke tilskudd til:

Tilskuddet skal ikke brukes til kun kartlegginger, opplæringstiltak, arbeidstreningstiltak o.l., men anvendes til konkret aktivitet som kommer målgruppen raskt til gode i den pågående koronasituasjonen.

Tilskuddsmidlene skal ikke brukes til investeringer, inventar og ordinær drift eller tiltak som har næringsmessig virksomhet som hovedmål.» (våre uthevninger.)

For prosjekt Fortellerglede er det samlede tilskuddet kr 200.000,-. Interne kostnader for HRK er fakturert med Lønnskostnad kr 100.000,- regnskap og administrasjon kr 30.000,- og kontorleie 18.000. Dette utgjør til sammen kr 148.000,-, eller omtrent 75% av statsforvalterens tilskudd. Prosjektrapport viser at det er gjennomført 8 samlinger med 7-9 deltakere. Det er i tillegg stilt administrative ressurser til rådighet for prosjektet fra Tysvær kommune. Det er i fra HRK rapportert et timeforbruk som tilsvarer ca 30 timer per samling.

Lønnskostnader er ikke prosjektført etter timeføring, men er basert på anslag fra HRK om ukentlig involvering. Det er ikke mulig for revisor å etterprøve eller verifisere dette. Det opplyses fra Tysvær kommune at prosjektet ble gjennomført i perioden august - desember. Tilsagn fra statsforvalter er datert 29.04.21. HRK har belastet prosjektet med oppfølging for hele året.

Det anføres fra HRK at prosjektet har medført betydelig arbeid utover det som fremgår av projektrapporten.

For prosjekt Vinduslykke er det også belastet mindre kostnader som synes å gjelde ordinær drift av HRK og det er heller ikke her mulig å etterprøve daglig leders fakturerte arbeid. Utover dette synes kostnadene i Vinduslykke å være relevante for prosjektet.

Det bemerkes at HRK har en annen oppfatning av dette enn revisor og at det påpekes at dette er prosjekter som i sin natur gir rom for prosjektbelastning av mer generelle kostnader, og at det er naturlig at de belaster prosjektet kostnader mot budsjett og ikke begrenset til underliggende reel aktivitet.

Vi har, med unntak av dette avsnitt, oversendt utkast på dette brev og beretning med negativ konklusjon til kommunens kontaktperson og HRK for kommentarer eller korrigering av faktiske feil. Det er ikke påpekt faktiske feil, men det anføres at det vil sendes et motsvar med utfyllende informasjon.

Vi anser med dette saken tilstrekkelig opplyst for kontrollutvalgets behandling.

Stavanger, 09.03.2022
Rogaland Revisjon IKS

Rune Haukaas
Revisjonsdirektør

Therese S. Bjørkeland
Statsautorisert revisor

Til Tysvær kommune
v/Ann Kristin Berge Dahle
Ann-Kristin-Berge.Dahle@tysver.kommune.no

UAVHENGIG REVISORS BERETNING VEDRØRENDE TILSKUDD TIL «FORTELLERGLEDE»

Negativ konklusjon

Vi har revidert Røde kors regnskapsoppstilling for prosjekt «Fortellerglede» med sum brutto utgifter på kr 199 870, med tilhørende inntekter på kr 200 000.

Vi mener at den medfølgende regnskapsoppstillingen inneholder vesentlige feil og ikke gir en dekkende framstilling av prosjektets utgifter per 31.12.21, da prosjektet er belastet med kostnader som ikke kommer inn under tilskuddets formål eller nasjonale retningslinjer for tilskuddsordningen.

Grunnlag for vår negative konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av regnskapsoppstillingen*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Ledelsens og de som har overordnet ansvar for styring og kontroll sitt ansvar for oppstillingen

Ledelsen er ansvarlig for utarbeidelsen av regnskapsoppstillingen og for at den gir en dekkende framstilling i samsvar med de kravene i rammeverket som er relevante for utarbeidelsen av en slik regnskapsoppstilling, og for slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av en regnskapsoppstilling som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av regnskapsoppstillingen

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at regnskapsoppstillingen som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for vår konklusjon.

Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som

følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som treffes av brukerne på grunnlag av denne regnskapsoppstillingen.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. Vi gjør også følgende:

- Identifiserer og anslår risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapsoppstillingen, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil, utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- Opparbeider oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av enhetens interne kontroll.
- Evaluerer den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i regnskapsoppstillingen, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt regnskapsoppstillingen gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Stavanger, 09.03.2022
Rogaland Revisjon IKS

Elektronisk signert
Rune Haukaas
Revisjondirektør/
Statsautorisert revisor/jurist

Til Tysvær kommune

UAVHENGIG REVISORS BERETNING VEDRØRENDE TILSKUDD TIL AKTIVITETSTILBUD OG BESØKSVERT – DE FORUNDERLIGE ÅRSTIDER OG VINDUSLYKKE

Konklusjon

Vi har revidert Tysvær kommunes regnskapsoppstilling for prosjekt «aktivitetstilbud og besøksvert – de forunderlige årstider» og Røde Kors sin regnskapsoppstilling for prosjektet «Vinduslykke» med sum utgifter på kr 800 334. Kommunen har fått tilskuddsmidler på kr 774 000. Tilskudd som gjelder Vinduslykke, kr 500 000 er videreformidlet til Røde kors. Kostnader på prosjektet «de forunderlige årstider» er på kr 290 825 inkl mva.

Vi mener at den medfølgende regnskapsoppstillingen i det alt vesentlige gir en dekkende framstilling av prosjektets utgifter per 31.12.21. Vi vil likevel presisere at det ikke er mulig for oss å verifisere den reelle lønnskostnaden knyttet til administrasjon og oppfølging, og at det er inntatt et mindre omfang av ordinære driftsutgifter i prosjektkostnader tilknyttet prosjektet «Vinduslykke». Restmidler på prosjektet er benyttet til innkjøp av gavekort etter avtale med Statsforvalter.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av regnskapsoppstillingen*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Ledelsens og de som har overordnet ansvar for styring og kontroll sitt ansvar for oppstillingen

Ledelsen er ansvarlig for utarbeidelsen av regnskapsoppstillingen og for at den gir en dekkende framstilling i samsvar med de kravene i rammeverket som er relevante for utarbeidelsen av en slik regnskapsoppstilling, og for slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av en regnskapsoppstilling som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av regnskapsoppstillingen

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at regnskapsoppstillingen som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for vår konklusjon.

Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som treffes av brukerne på grunnlag av denne regnskapsoppstillingen.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. Vi gjør også følgende:

- Identifiserer og anslår risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapsoppstillingen, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil, utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- Opparbeider oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av enhetens interne kontroll.
- Evaluerer den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i regnskapsoppstillingen, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt regnskapsoppstillingen gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Stavanger, 09.03.2022
Rogaland Revisjon IKS

Elektronisk signert
Rune Haukaas
Statsautorisert revisor/jurist

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	24.05.22	12/22
Formannskapet	07.06.22	
Kommunestyret	14.06.22	

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	212	

KONTROLLUTVALET SIN UTTALE - TYSVÆR KOMMUNE SIN ÅRSREKNESKAP OG ÅRSMELDING FOR 2021

Sekretariatets forslag til vedtak:

*Tysvær kontrollutval vedtar **vedlagte** uttale til Tysvær kommune sin årsrekneskap og årsmelding for 2021 slik det ligg føre (med desse endringane/tillegga).*

Kontrollutvalet tilrår at Tysvær kommunestyre godkjenner årsrekneskapen og årsberetningen for 2021.

Vedlegg:

1. Framlegg til **uttale** for 2021 frå kontrollutvalet
2. Rekneskapen for 2021 og rådmannen sin årsberetning 2021
3. Revisjonsmelding for 2021, dagsett 13.04.22
4. Årsoppgjersnotat, dagsett 28.04.22
- 5.

Innleiing

Sekretariatet vil vise til vedlagte dokument. Heile rekneskapen med notar og årsberetning for 2021 ligg også på kommunen si nettside. Forutan revisor, vil også rådmann, økonomisjef og leiar økonomi drift delta under handsaminga av saka.

Bakgrunn

Kontrollutvalet har ansvar for at det blir ført kontroll med økonomiforvaltninga til kommunen. Det vil seie å sjå til at den er i samsvar med lov og forskrift, og kommunen sine egne reglement og vedtak. jf. kommunelova § 23-2. Ansvarer gjeld økonomiforvaltninga generelt og er eit særskilt ansvar ved sida av ansvaret kontrollutvalet har for rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eigarskapkontroll.

Dagens kommunelov stiller ei rekkje nye og grunnleggande krav til økonomiforvaltning og berekraft i kommunane, jf. kommunelova §14-1. Dette krev at økonomisk handleevne må takast vare på over tid, planer for eiga verksemd og økonomi skal vera realistiske, finansielle middel og gjeld skal forvaltast utan vesentleg finansiell risiko, og betalingsforpliktingar skal innfriast ved forfall. Kommunelova legg ansvaret på kommunestyret til å sjå til at

økonomiforvaltninga skjer i tråd med lov, forskrift og kommunen sine egne reglement og vedtak.

Kontrollutvalet sitt ansvar er å uttale seg til kommunestyret om årsrekneskapen og årsmeldinga før formannskapet skal gje si innstilling slik at dei kan ta omsyn til uttalen. jf. kommunelova § 14-3. Uttalen skal difor sendast kommunestyret, med kopi til formannskapet.

Kontrollutvalet skal også sjå til at rekneskapsrevisor sine påpekingar etter kommunelova § 24-7 til § 24-9 blir retta eller følgt opp. Dersom påpekingane ikkje blir retta eller følgt opp, skal kontrollutvalet rapportere det til kommunestyret.

Administrasjonen har frist med levering av årsrekneskapen seinast **22. februar** og årsmelding innan **31. mars**. Frist for rekneskapsrevisor til å gje revisjonsmelding til kommunestyret er seinast **15. april** i følgje § 24-8. Sidan denne dato fell på langfredag i påsken i år, har NKRF sendt ut skriv om at dei meiner fristen i år vert fyrste arbeidsdag etter påske tysdag 19. april.

Det er opp til kontrollutvalet sjølv å bestemme kva uttalen skal innehalde. Lova eller forskrifta sett ikkje konkrete krav til kva uttalen skal innehalde, utover at den skal knytte seg til forhold i årsrekneskapen eller årsberetningen og tilhøyrande revisjonsberetning.

Det følgjer imidlertid av lova at kontrollutvalet si uttale skal inngå i grunnlaget for kommunestyret si handsaming av og vedtak om årsrekneskap og årsberetning. Kontrollutvalet si uttaleplikt må ses i ljøs av dette, og uttalen skal såleis knytte seg til forhold ved årsrekneskapet eller årsberetningen.

Det primære utgangspunktet for kontrollutvalet sin uttale vil dermed vere dei feil og manglar eller andre forhold som rekneskapsrevisor har tatt opp i tilknytning til rekneskapsrevisjonen, jf. koml. § 24-5 til § 24-8.

Kontrollutvalet har eit ansvar for at det vert ført kontroll med økonomiforvaltninga. Dette kontrollansvaret gjeld økonomiforvaltninga generelt, og går utover kontrollen med sjølve rekneskapen og årsberetninga som regnskapsrevisor har ansvar for. Kontrollutvalet si plikt til å uttale seg om årsrekneskapene og årsberetningene inneber *ikkje* eit krav om at kontrollutvalet skal uttale seg om kommunens økonomiforvaltning generelt, utover det som gjeld forhold ved årsrekneskapet eller årsberetningen.

Det bør framkomme i uttalen om revisor har tatt atterhald eller har merknader i revisjonsberetningen eller har avgitt ein normalberetning. Det bør vurderast om dei formelle krava til årsberetning er følgt, jf. § 14-7 om kva ein årsberetning skal gjere greie for.

Hovudformålet med økonomiforvaltninga etter kommunelova § 14-1 er å ivareta økonomisk handleevne. Kommunestyret skal sjølv vedta finansielle måltall for utviklinga av kommunens økonomi, og vil normalt omtale utviklinga i finansielle måltall i årsberetninga, jf. kommuneloven § 14-7 punkt a).

Kontrollutvalet kan velje å kommentere utviklinga av måltalla. Det same gjeld kommunens økonomiske situasjon som heilskap, men dette må basere seg på årsberetninga og må vere ei nøktern vurdering frå kontrollutvalet si side. Det er kommunestyret som har stått for alt låneopptak i ein kommune og kontrollutvalet skal ikkje kritisere slike disposisjonar.

Dersom frist for avgje årsrekneskapen eller årsberetningen ikkje vert følgt, bør dette vurderast tatt inn i kontrollutvalet si uttale.

Det er formannskapet som skal avgje innstilling når det gjeld årsrekneskap og årsberetning.

Kontrollutvalet kan til dømes ha følgjande avslutning i sin uttale:

Kontrollutvalget er ikke kjent med andre forhold, fremkommet i dialog med revisor, som kunne hatt betydning for utvalgets uttalelse, jf. kommuneloven § 24-5.

Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret godkjenner årsregnskapet og årsberetningen.

Grunnlag for kontrollutvalet sin uttale

Grunnlaget for handsaminga i kontrollutvalet er Tysvær kommune sin avlagde årsrekneskap for 2021 med notar, økonomiske oversyn, rådmannen sin årsberetning, revisjonsmelding og årsoppgjersnotatbrev 2021.

Årsrekneskapen 2021

Rekneskapen for 2021 viser at Tysvær hadde inntekter på 1.223 mill. kr. Brutto driftsresultat (tilhøvet mellom driftsutgifter inkl. avskrivningar og driftsinntekter inkl. skatteinntekter og rammeoverføringer) blei på 64 mill. kroner, 53 mill. kr høgare enn i revidert budsjettet.

Netto driftsresultat er brutto driftsresultat justert for finansinntekter og finanskostnader. Netto driftsresultat blei på 91,8 mill. kr mot regulert budsjett på 43,6 mill.kr. Det utgjør 7,5 % av samla driftsinntekter. Tilsvarende tall i 2020 var 74 mill. og 6,4 %.

Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene blir nytta som et mål på økonomisk handlingsfridom. Teknisk berekningutval (TBU) og KS tilrår at denne storleiken over tid bør liggje på rundt 1,75 prosent for å ha ein sunn økonomi. Vedteken måltall for Tysvær kommune er sett til minimum 4 % av kommunestyret.

Skatt og inntektsutjamningsmidlar visar eit resultat som er 7 mill. kr meir enn budsjett. Årsaka til det gode resultatet, målt mot budsjett, skyldast i stor grad vesentleg høgare skattinnngang, rammetilskott og kompensasjon som følgje av pandemi. Kommunen har hatt fokus på streng budsjett disiplin og alle tenestemråde med unnatak av «Helse- og mestring» gjekk med mindreforbruk.

Rammetilskott og andre tilskott ligg på 6 mill. kr over budsjett. Her ligg ulike kompenseringar av mindreinntekter og meirutgifter til kommunen som konsekvens av korona. Eigedomsskatten blei 7,5 mill. kr øve revidert budsjett. Havbruksfondet gav 8,6 mill. kr, som 1,5 mill. meir enn budsjettet.

Pr 31.12.21 har Tysvær kommune ei lånegjeld på 1,4 milliard kr; ei auke med 33 mill. kr frå i fjor. Netto lånegjeld utgjør 95,8 % av brutto driftsinntektene ved årsskiftet. Gjeldsgraden er svært høg. Dette er svakt over vedteke måltal. I følgje rådmannen vil dette bli eit utfordringspunkt framover å sikra at dette målalet blir nådd.

Kommunens disposisjonsfond i prosent av driftsinntektene er 24,7 %. Her har kommunen god margin til vedteke måltal på 15 %.

Den eigenkapitalfinansierte delen av eigendelane er på 33,5 %. Dette representerer ei auke frå 2020 på 1,7 prosentpoeng. Sum frie midlar, avsett på disposisjonsfond er på ca. 303 mill. kr.

Rådmannen skriv i årsberetninga mellom anna:

Sammendrag

Resultatet for 2021 viser at Tysvær kommune kommer totalt sett økonomisk godt ut av nok et krevende og uforutsigbar år. Resultatet for året er 48 millioner kroner bedre enn budsjett.

Uventete engangsinntekter

Det er uventet høy skatteinngang som er hovedforklaringen bak det gode resultatet. Skatteinntektene i Tysvær ble 36 millioner kroner høyere enn budsjettet, og dermed ble skatteinngangen 20% høyere enn fjoråret. Økningen i skatteinntektene er omtrent på samme nivå som i landets kommuner for øvrig, der også en stor del av skatteveksten kom på slutten av året.

Utover skatteinntektene bidrar inntekter fra eiendomsskatt, havbruksfond og utbytte fra Haugaland Kraft til det gode resultatet. Fellesutgiftene ble 10 millioner kroner lavere enn budsjettet grunnet et mer moderat lønnsoppgjør og lavere pensjonskostnader enn budsjettet. Det har vært usikkerhet rundt inndekning av kommunen sine utgifter i forbindelse med pandemien. Det er regnskapsført 20 millioner kroner i koronarelaterte merutgifter, inntektsbortfall kommer i tillegg. Samlet sett har kommunen blitt full kompensert for alle koronarelaterte utgifter fra staten.

Utfordringer fremover

Til tross for god økonomisk kontroll i mange tjenesteområder har resultatområdene samlet sett et merforbruk på nærmest 8 millioner kroner mot revidert budsjett. Spesielt innen Helse- og mestrings har det vært en utfordring å få budsjettet i balanse. På grunn av lavt lønnsoppgjør og lavere pensjonskostnader enn budsjettet, kommer resultatområdene inkludert fellesutgifter ut med et lite overskudd på 1,9 millioner kroner.

Demografiendringer vil føre til et enda mer økende behov for pleie- og omsorgstjenester de neste årene, som setter høye krav til effektivisering, omstilling og omprioritering i hele kommunen for å sikre bærekraftig finansiering og bemanning av de kommunale tjenestene.

På grunnen av høy gjeldsbelastning ligger utgifter til renter og avdrag 5 millioner kroner over budsjett- og dette i et år med rekordlav rentenivå. I 2021 investerte Tysvær kommune for mer enn 193 millioner kroner.

For å omstille kommunen til å håndtere demografiutfordringene trengs det fremover flere nye fasiliteter som legger til rette for effektiv drift, slik som det planlagte helsekvartalet. Med et høyere investeringsnivå vil avdragsutgifter øke ytterligere. Regnskapsresultatet for 2021 gir kommunen et styrket handlingsrom og vil bidra til at kommunen får økt egenkapital for viktige investeringer fremover.

Hovudkonklusjonen for dette spesielle året, og trass i store utfordringer innleiingsvis grunna korona, er at kommunen har levert gode tenester for innbyggjarane. Investeringsane er gjennomført i stor grad i samsvar med dei planar som kommunestyret vedtok for året.

Landet generelt

KOSTRA-tala frå SSB viser at kommunane i landet har eit samla netto driftsresultat i snitt på 4,3 % i 2021. Det er ei auke, då snittprosenten i 2020 var på 2,7 %. [Teknisk beregningsutvalg \(TBU\)](#), kor både Kommunaldepartementet og KS er representert, har definert netto driftsresultat som det viktigaste nøkkeltalet for kommunane sin økonomi og tilrår ei netto driftsresultat på 1,75 prosent av brutto driftinntekter. Årets tal viser at i 2021 var det 251 av 356 kommunar som klarte å innfri denne tilrådinga. Det er 47 fleire enn i 2020. Både KOSTRA-tall og rekneskapsundersøkinga til KS viser at spreinga i netto driftsresultat er stor i heile landet.

Totalt kunne **302** kommunar notere seg for eit netto driftsresultat betre enn 0 (null) i 2021, noko som er 15 fleire enn året før. I 2020 leverte 65 kommunar negativt netto driftsresultat, dette har i 2021 blitt redusert til **41** kommunar.

Driftsresultata blant kommunane på Haugalandet ligg alle øve tilrådd nivå, med Sauda kommune lågast med 2 % og Suldal kommune med høgast med 18,7 %.

Hovudforklaringa på den store auka i kommunane sine driftsresultat er skatteinngangen. Då skatteanslaga blei lagt hausten 2020, kjente man ikkje effektane av pandemien, og den kommunale skattøyren blei også mogeleg å setje opp. Det viser seg nå i etterkant at pandemieffekta på økonomien har blitt mindre enn frykta.

Investeringsrekneskapen

Sum utgifter i investeringsrekneskapen i 2021 er på 190 mill. kr. Det var planlagt å investera for 291 millionar kroner. Avviket mellom budsjett og rekneskap vil kunne skuldast tidsforskyving av investeringane. Oversyn over dei største investeringane går fram i årsmeldinga side 12. Rekneskapen er ikkje gjort opp i balanse.

Notar

For at rekneskapen skal gje brukarane så god informasjon som mogleg er det viktig at tala i rekneskapen blir supplerte med notar som gjev tydeleg henvisning til kva element i årsrekneskapen dei knyter seg til. Vidare er det i KRS (kommunal rekneskapsstandard) nr 6 lista opp ei rekkje notar som bør vere med i rekneskapen. Notane frå 1- til note 17, som er utarbeidde til rekneskapen i år følger saka som vedlegg .

Årsberetning/årsmelding

Etter lova skal det leggjast fram ei årsmelding/-rapport som skal gi opplysningar om tilhøve som ikkje går fram av rekneskapen og som er viktige i vurderinga av kommunen si økonomiske stoda og resultatet av verksemda, samt om andre forhold av vesentleg tyding for kommunen.

Den skal gjere greie for følgjande:

- a) forhold som er viktige for å bedømme **den økonomiske utviklingen** og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid,
- b) vesentlige beløpsmessige **avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet**, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene,
- c) virksomhetens **måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning** for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne,
- d) tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å **sikre en høy etisk standard**,

- e) den faktiske tilstanden når det gjelder **kjønnslikestilling**,
- f) hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle **arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26**.

Også i år har rådmannen laga ei årsberetning som fyller dei krava som lova sett. Det er gjeve ei god framstilling av den økonomiske situasjonen, herunder også den store sikkerhetsfaktoren når det gjeld eigedomsskatten, om finansinntekter – og utgifter, avsetjingar og overføringar, om tenestoområda, kommunen si gjeld og om andre lovbestemte krav til innhald i årsberetning, slik som likestilling og diskriminering, om arbeidet med internkontrollen og etikk og i siste del om kommunen sine medarbeidarverdiar.

Generelt om innhaldet i ei revisormelding

Atterhald vert brukt når revisor ønskjer å gjera kommunestyret merksam på forhold som påverkar revisor sin konklusjon på den totale rekneskapen. Presisering vert brukt når revisor ønskjer å gjera kommunestyret merksam på forhold som ikkje påverkar revisor sin konklusjon om rekneskapen totalt.

I årsoppgjersbrev/rapport kan revisor komme med merknader om forhold som er av ein slik karakter at han finner grunnlag for å kommentere det/de. Rådmannen skal då ha hatt høve til å gje sin uttale.

Revisor si revisjonsmelding

Revisjonen har lagt fram si revisjonsmelding, dagsett 13. april 2022. Revisor har avlagt så kalla rein melding eller standardberetning, dvs. utan atterhald eller presiseringar.

Revisor konkluderer med at:

Vi har revidert Tysvær kommunes årsregnskap som viser et positivt netto driftsresultat på kr 91 792 055 og eiet merforbruk på kr 0. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2021, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Tysvær kommune per 31. desember 2021, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Årsoppgjersnotat 2021

Revisor har, i tillegg til meldinga, også kome med eit årsoppgjersnotat. I årsoppgjersnotatet konkluderer revisor med at:

Vår vurdering er at vi gjennom vår revisjon har oppnådd betryggende sikkerhet for at regnskapet ikke inneholder vesentlige feil. Gjennomgang av årsmelding og bokføringsrutiner har heller ikke avdekket vesentlige avvik.

Våre konklusjoner om årsregnskapet, årsberetningen, budsjettoppfølgingen og registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger er positive.

Kontrollutvalget har i henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 4 ansvaret for å påse at de merknader revisor har gjort, blir fulgt opp. Dette gjelder likevel ikke merknader som gjelder løpende forbedring og effektivisering av normal drift.

Årsoppgjersbrevet, saman med meldinga, dannar grunnlaget for den oppfølging utvalet eventuelt må gjere etter forskrifta § 3:

Kontrollutvalget skal påse at regnskaprevisors påpekinger etter kommuneloven § 24-7 til § 24-9 blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget.

I 2020 blei det av KPMG peika på nokre forhold som seinare blei retta opp og tilbakemelding sendt kontrollutvalet på hausten. I 2021 blei det ikkje bedt om om tilbakemelding.

Utvalet må vurdere om det er forhold i rekneskapen det vil kommentere til kommunestyret, basert på dokumenta i saka og orienteringane i møtet. Utvalet må vidare vurdere om dei vil ha tilbakemelding frå administrasjonen på merknadene innan ein fastsatt frist.

Framlegg til vedtak vil da kunne vere følgjande:

Kontrollutvalet ber rådmannen gje ei skriftleg tilbakemelding til kontrollutvalet innan 01.09.22 på korleis merknadane frå revisor er følgt opp.

I møtet vil revisor gje ei munnleg orientering i møtet om innhaldet om revisjonen gjennom året og av årsoppgjeret.

Rådmann og økonomisjef vil i kontrollutvalsmøtet gje ei nærmare gjennomgang om kva som ligg bak årets resultat.

Sekretariatet vil peike på at formålet med å komme med ein uttale frå kontrollutvalet primært er å gje innspel til kommunestyret og handsaminga til formannskapet av årsrekneskap og årsmelding. Det vil seia at forhold som er knytte til økonomiforvaltning, svakheiter i rutinar og liknande som kontrollutvalet har blitt kjent med berre bør omtalast i den grad kontrollutvalet meiner at desse forholda må få betyding for godkjenning av årsrekneskap/årsmelding i kommunestyret.

Forhold knytt til internkontroll og økonomiforvaltning som ikkje påverkar godkjenning av årsrekneskap/årsmelding bør handterast av kontrollutvalet som eigne saker

Kontrollutvalet sin uttale

Med bakgrunn i dette held sekretariatet seg til dei dokumenta som kommunen har oversendt, og dessutan ei rein revisjonsmelding og årsoppgjernet 2021 frå revisor.

Vedlagt saka følgjer sekretariatet sitt framlegg til uttale til årsrekneskapen og årsberetning som vedlegg 1.

Aksdal, 16.05.221

Toril Hallsjø
Dagleg leiar/utvalssekretær

Til Tysvær kommunestyre

Uttale til årsrekneskap og årsmelding 2021 – Tysvær kommune

Innleiing

Kontrollutvalet har i møte 24.05.22, sak 12/22 handsama årsrekneskap og årsberetning for 2021 for Tysvær kommune, samt tilhøyrande revisjonsmelding dagsett 13.04.22.

Rekneskapen består av driftsrekneskap, investeringsrekneskap, balanserekneskap, økonomiske oversyn, noteopplysningar og pliktige budsjettopplysningar.

Grunnlaget for uttalen

Grunnlaget for handsaminga har vore den avlagde årsrekneskapen med notar, rådmannen sin årsberetning 2021, revisjonsmelding, dagsett 13.04.22 og årsoppgjersnotat 2021, dagsett 28.04.22. I tillegg har revisor, rådmann og økonomisjef supplert kontrollutvalet med munnleg informasjon om aktuelle problemstillingar under handsaminga av årsrekneskapen og årsrapport i utvalet.

Kontrollutvalet sin uttale:

*Tysvær kommune har i 2021 eit **positivt netto driftsresultat med 91,8 mill. kr**, som utgjer 7,5 % av driftsinntektene. Det er øve resultat i fjor som var på 6,9 %. Resultatet er godt øve teknisk berekningsutval sin tilrådde resultatmargin på 1,75%.*

Under tilvising til utvalet sin eigen gjennomgang av dokumenta og revisjonsmeldinga for 2021, meiner kontrollutvalet at årsrekneskapen og årsrapporten for 2021 totalt sett gjer eit forsvarleg uttrykk for resultatet av kommunen si verksemd for 2021 og for kommunen si økonomiske stoda pr. 31.12.21.

Kontrollutvalet er ikkje kjent med andre forhold, som er kome fram i dialog med revisor, som kunne hatt noko å seie for utvalet sin uttale, jf. kommuneloven § 24-5.

Ut over ovannemnde og det som går fram av saksframlegget til kontrollutvalet, samt revisor si orientering om revisjonsarbeidet og revisjonsmeldinga, har ikkje kontrollutvalet merknader til årsrekneskapen til Tysvær kommune for 2021.

Kontrollutvalet tilrår at kommunestyret godkjenner Tysvær kommune sin årsrekneskap og årsmelding for 2021.

Aksdal, 24. mai 2022

Ola S. Apeland
Utvalsleiar

Kopi: Formannskapet

Til Kommunestyret i Tysvær

Kopi:

Rådmann
Kontrollutvalget

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Tysvær kommunes årsregnskap som viser et positivt netto driftsresultat på kr 91 792 055 og et merforbruk på kr 0. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2021, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Tysvær kommune per 31. desember 2021, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i "Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet". Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av kommunedirektøren er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de

underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til regnskapsenhetene som inngår i konsolidert årsregnskap for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte årsregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre revisjonen av det konsoliderte årsregnskapet. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Tysvær kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Stavanger, 13.04.2022

Rogaland Revisjon IKS

Elektronisk signert av:

Rune Haukaas

Revisjonsdirektør/

statsautorisert revisor/jurist

Elektronisk signatur

Signert av	Dato og tid
Haukaas, Rune Norwegian BankID	(UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna 13.04.2022 08.59.16

Dette dokumentet er signert med elektronisk signatur. En elektronisk signatur er juridisk forpliktende på samme måte som en håndskrevet signatur på papir. Denne siden er lagt til dokumentet for å vise grunnleggende informasjon om signaturen(e), og på de foregående sidene kan du lese dokumentet som er signert. Vedlagt finnes også en PDF med signatordetaljer, og en XML-fil med innholdet i den elektroniske signaturen(e). Vedleggene kan brukes for å verifisere gyldigheten av dokumentets signatur ved behov.

Tysvær kommune

Årsoppgjørsnotat 2021

28. april 2022

Til:

Kommunestyret i Tysvær kommune

Kopi:

Rådmann i Tysvær kommune

Kontrollutvalget

1 INNLEDNING

Kommunelovens regler om egenkontroll framgår av lovens syvende del. Revisors oppgaver følger av kapittel 23 og 24 og kan oppsummeres slik:

- Gjennomføre regnskapsrevisjon
 - ✓ Vurdere om registreringen og dokumentasjonen av regnskapsopplysninger er i samsvar med lov og forskrift
 - ✓ Vurdere om opplysningene i årsberetningen er konsistente med årsregnskapet
 - ✓ Se etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og om vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene
 - ✓ Se etter at kommunen har ordnet den økonomiske internkontrollen på en betryggende måte
 - ✓ Bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Eventuelle konstaterte misligheter skal straks meddeles kontrollutvalget
 - ✓ Se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak
- Utføre forvaltningsrevisjon og selskapskontroller etter bestilling fra kontrollutvalget.

Resultatene av regnskapsrevisjonen er rapportert i vår revisjonsberetning datert 13.04.2022.

Dette årsoppgjørsnotatet gir en oppsummering av årets revisjon og knytter en del kommentarer til det framlagte årsregnskapet og årsmeldingen.

2 KOMMENTARER TIL ÅRSREGNSKAPET

Årsregnskapet for 2021 er gjort opp med et positivt netto driftsresultat på 91,8 mill. kr, og utgjør 7,5 % av brutto driftsinntekter. I 2020 var tilsvarende tall ca. 74 mill. kr og utgjorde 6,4 % av brutto driftsinntekter. Vedtatt måltall for netto driftsresultat er på minimum 4 % av brutto driftsinntekter, anbefaling fra teknisk beregningsutvalg er 1,75%.

Budsjettet netto driftsresultat var positivt med 43,6 mill. kr. Resultatet er ca. 48 mill. kr bedre enn budsjettet. Årsakene til det gode resultatet, målt mot budsjett, skyldes i stor grad vesentlig høyere skatt, rammetilskudd og kompensasjon som følge av pandemi. Kommunen har i 2021 hatt fokus på streng budsjettdisiplin -alle tjenesteområdene gikk med mindreforbruk, foruten «Helse

og mestring» som har et merforbruk mot budsjett på hele 10,1 mill kr. Samlet mindreforbruk er på 1,9 mill kr.

Det er viktig å peke på at man har hatt år som er noe utenom normalen, og at det for Tysvær framover vil være viktig å peke på effektivisering og omstilling. Dette vil være viktig for å kunne håndtere framtidens demografiske endringer, og ikke minst forskjøvnede kostnader som kan komme som følge av pandemien. Som det beskrives i kommunens årsmelding, er det også knyttet usikkerhet til rammebetingelsene rundt eiendomsskatt i framtiden. Nye regler, både i forhold til kompensasjonsordning og til dagens inntektssystem, men også utfall av tvist- og rettssaker kan gi store økonomiske konsekvenser for kommunen. Vi ser at kommunen har fokus på omstilling, blant annet via vedtatt handlingsplan TK-2030.

Årets premieavvik er positivt med ca 44 mill. kr. og amortisering av tidligere års avvik er negativt med 10,5 mill. kr. Sum premieavvik/amortisering av premieavvik er positivt med 33,5 mill. kr. Per 31.12.2021 har kommunen et akkumulert premieavvik inkl aga i balansen på ca. 92,8 mill. kr.

Netto lånegjeld¹ utgjør 95,8 % av brutto driftsinntekter. Kommunens gjeldsgrad er svært høy, og det er derfor viktig å være oppmerksomme på høyere renteutgifter som følger av varslet renteøkning. Vi minner her og om fare for reduserte inntekter fremover blant annet relatert til eiendomsskatt.

Kommunens egenkapital er per 31.12.2021 på kr 1 415 mill. kr. Det betyr at den egenkapitalfinansierte delen av eiendelene er på 33,5 %. Dette representerer en økning fra 2020 på 1,7 prosentpoeng. Sum frie midler, avsatt på disposisjonsfond er på ca 303 mill. kr. Kommunen har et måltall om at fondsreserver i drift skal være på minimum 15 % av brutto driftsinntekter, per 31.12.21 er fondsreservene på 24,7 % av brutto driftsinntekter.

Det vil være viktig for kommunen å ha tilstrekkelige fondsreserver i møte med krevende økonomiske tider.

Ved kontroll av konsistens mellom årsregnskap og årsmelding er det avdekket avvik i obligatorisk oppstilling etter § 5-4 (2) og tabell i årsmelding. Årsak begrunnes med at det som står i årsmeldingen er rett i forhold til budsjettbevilgningen, som inneholder årsoppgjørdisposisjoner. Vi vurderer at hensyntatt dette er årsregnskap og årsmelding konsistent.

Det vises ellers til årsrapporten som etter vår vurdering gir en grundig og god analyse av den økonomiske situasjonen og en dekkende omtale av tjenestetilbudet.

¹ Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktelser, fratrullet totale utlån og ubrukte lånemidler.

3 RESULTAT AV ÅRETS REVISJON

3.1 INTERN KONTROLL

Med intern kontroll menes i denne sammenhengen alle aktiviteter som er iverksatt for å sikre at de fastsatte målene blir nådd. En sentral forutsetning for at den interne kontrollen skal være tilfredsstillende, er at den er godt forankret på ledernivå.

Vi har gjennomgått de sentrale regnskapsrutinene, der de interne kontrollene blir testet og det blir utført detaljkontroller av enkelttransaksjoner. Dette vil vi gjøre årlig fremover. Nedenfor er det en oppsummering av våre funn i 2021:

Lønnsrutinen:

Lønnsrutinen som omfatter behandling av både fast og variabel lønn, samt reiseregninger, fungerer etter vårt skjønn tilfredsstillende, og det er avdekket få feil.

Kommunen har planer om å iverksette fastlønnskontroll via modulen «lønnperioder» i Visma ila 2022. Dette er en modul i Visma, hvor en gjør lønnsrapporter tilgjengelig for lederne i forkant av lønnskjøring, slik at de kan kontrollere rapport. Ansatte på lønnsavdeling kan se hvem som har vært inne og kontrollert lønnsjournal den enkelte mnd. Dette vil føre til at ansatte på lønn, enklere kan følge opp de som ikke utfører kontroll. Det er viktig i denne forbindelse å minne ledere om det ansvar de her har for kontroll.

Vi får opplyst at flere av rutinene på lønn er i endring, disse vil etterprøves i 2022.

Ved nyansettelser skal det innhentes politiattest og taushetserklæringer. Kommunen har rutiner på at man skal dokumentere mottatt politiattest i Acos. Vi er informert om at rutiner her ikke har vært etterlevd fullt ut, da praksis har vært at virksomheten har dokumentert mottak av politiattest. Personalavdeling har kun registrert mottak på politiattester i tilfeller hvor denne er videresendt fra den enkelte virksomhet. Ved vår test av kontroll, ble det avdekket avvik i 30 % av utplukk. Rutiner her vil innskjerpes fom 2022.

Det ble ikke avdekket avvik ved kontroll av dokumentasjon av taushetserklæring.

Innkjøpsrutinen

Innkjøpsrutinen er kontrollert i forbindelse med bekreftelse av de terminvise momskompensasjonskravene. Det er avdekket en del feil gjennom de terminvise mva kontrollene, men vi opplever at vi har en god kommunikasjon med kommunen, og at regnskapsavdelingen har fokus på korrekt avgiftsbehandling. Kunnskap om avgiftsbehandling kan med fordel læres ut i organisasjonen. Dette er en erfaring vi har fra flere kommuner.

Kommunen er i 2021 klaget inn til KOFA (Klageorganet for offentlige anskaffelser) i en sak, som gjelder bygg og anleggsanskaffelse. Saken er per nå ikke realitetsbehandlet i KOFA.

Det er i år utført forenklet etterlevelseskontroll av «lov om offentlig anskaffelse». Det ble ikke avdekket avvik ved gjennomgang av kjøp over terskelverdi på 1,3 mill kr, men ved gjennomgang av kjøp mellom terskelverdi på kr 100.000 og 1,3 mill kr ble det avdekket avvik i 4 av 6 utplukk.

Vi ser at kommunen jobber godt med å forbedre interne rutiner på området. Det avgis egen uttalelse til kontrollutvalget på dette hvor vi ber de følge dette opp videre.

Våre kontroller av utgifter til bevertning, representasjon og gaver avdekket at en betydelig andel av dokumentasjon var mangelfull. Det ble avdekket avvik på 91,7% av utplukket som gjelder gaver og 89,4 % avvik på utplukket som gjelder bevertning og representasjon. Det vises i den forbindelse til bokføringsforskriften § 5-10 som krever at dokumentasjonen av bevertningsutgifter skal angi formålet og hvem bevertningen omfatter. Tilsvarende dokumentasjonskrav vil gjelde gaver. Det anbefales at rutinene for dokumentasjon av slike utgifter innskjerpes.

Salgsrutinene

Salgsrutinene er gjennomgått og vurdert i løpet av året. Dette er rutiner knyttet til brukerbetalinger, kommunale avgifter og andre tekniske inntekter, samt husleie.

Det er avdekket manglende henvisning til lovhjemmel i vedtak på tjenesten matombringing til mottakere ihht helse og omsorgstjenesteloven. En følge av å ikke fatte vedtak med henvisning til korrekt hjemmel, vil være at kommunen er avskåret fra å kunne kreve momskompensasjon. Kommunen må her fatte vedtak for alle mottakere, eller utarbeide en beregning på andel innkjøp som gjelder matombringing, for så å komme fram til en forholdsmessig fordeling av avgift.

Vi vil også framheve viktigheten av å henvise til hjemmel i helse og omsorgstjenesteloven i vedtak ved tildeling av tilrettelagte boliger (omsorgsboliger/ rus og psykiatri). Dette er viktig for at kommunen skal ha rett på å kunne kreve momskompensasjon. Vi har inntrykk av at kommunen har et forbedringspotensial i kommunikasjon mellom økonomiavdeling og andre avdelinger, som eks tildelingsskontoret, for å sikre at alle er tilstrekkelig informert om de økonomiske følger ved, eksempelvis, manglende henvisning til lovhjemmel.

Rutiner på salgsområdet ansees ellers, i all hovedsak tilfredsstillende.

Barnevern/sosialhjelp

Utgifter til sosialhjelp er gjennomgått uten at vi har avdekket vesentlige feil eller mangler. Det er heller ikke avdekket vesentlige avvik ved gjennomgang av barnevern.

Rutiner på *likvid- og finansområdene* synes i all hovedsak å være tilfredsstillende ivaretatt, sistnevnte anses å være i samsvar med finansreglementet.

3.2 DRIFT OG INVESTERING

Driftsregnskapet ble gjort opp i balanse i tråd med bestemmelsene i budsjett og regnskapsforskriften kap. 4. Ved mindreforbruk skal kommunen stryke bruk av disposisjonsfond, er det etter strykninger, fremdeles mindreforbruk, skal dette avsettes til disposisjonsfond. Strykningsbestemmelsene er ikke etterlevd i 2021. Vi har vært i dialog med kommunen om dette, de vil søke å ha dette på plass i 2022. Disse forskriftsbrudd har kun regnskapstekniske effekter.

Ifølge budsjett og regnskapsforskriftens kapittel 4, skal man bokførte avslutningsdisposisjonene «overføring fra drift til investering», «bruk av disposisjons fond», og «avsetning til disposisjonsfond» i tråd med budsjett før evt strykningsbestemmelser trer i kraft.

Kommunen har bokført 22,4 mill kr mer enn budsjettet på «overføring til investering». Årsak er beskrevet i årsrapport: «I budsjett 2021 var det budsjettet med 37,4 mill kr i bruk av disposisjonsfond og 33,5 mill kr i overføring fra drift til finansiering av investeringsregnskapet. Etter endring i kommuneloven i 2020 er det ikke lenger adgang til å finansiere investering fra disposisjonsfond, slik at midlene som er budsjettet med bruk av disposisjonsfond er overført fra drift til investering. Det medfører at det er overført kr 56,2 mill kr, noe som er 22,5 mill kr mer enn budsjettet.»

Tysvær kommune har ikke hatt praksis med å anordne variabel lønn som opparbeides i desember på inneværende år. Variabel lønn som er opparbeidet desember, utbetales og bokføres i januar. En slik praksis er i strid med anordningsprinsippet. Kommunen har i 2021 innordnet seg etter anordningsprinsippet. Tidligere års feil er ført direkte mot egenkapitalen. Variabel lønn som er opparbeidet i desember 2021, utbetalt januar 2022 er bokført som kortsiktig gjeld i balansen per 31.12.2021.

Det er innberettet ca kr 6,5 mill kr mer enn periodens pensjonsutgifter i 2021. Hovedårsak ligger i manglende innberetning i 2020.

Investeringer i varige driftsmidler lå i 2021 på ca. 190 mill. kr mot et budsjett på 294 mill kr. Årsak til at det er stor differanse mellom bokførte investeringsutgifter og budsjett, er at flere av prosjektene går over flere år. Når prosjekt går over flere år, og man har kunnskap om at det vil bli store budsjettavvik, bør man vedta budsjettjustering for å sikre at kommunelovens krav om realisme er ivaretatt jf KL § 14-5 (2) og (3).

Investeringsregnskapet er gjort opp med et udekket beløp på kr 0.

Vår gjennomgang av investeringsregnskapet avdekket ikke vesentlige utgifter som burde vært ført i drift. Det er særlig grensedragningen mellom hva som er vedlikehold (som skal føres i driftsregnskapet), og hva som er oppgradering (som skal i investeringsregnskapet), som kan være vanskelig. Det kritiske punktet i denne sammenheng er at det bare er investeringsutgifter som kan finansieres med lån. Alle andre utgifter må dekkes av driftsinntektene.

Ved kontroll av salg av driftsmidler, vurderes bilag å være noe mangelfulle. En bør legge ved salgsdokumentasjon i alle slike tilfeller.

3.3 BALANSEN

Alle vesentlige balanseposter er verifisert per 31.12.2021. Vi har i varierende grad basert oss på dokumentasjon utarbeidet av regnskapsavdelingen. Det vises i den sammenheng til bokføringsloven § 11 som krever at alle balanseposter skal være dokumentert, med mindre de er ubetydelige. Vi minner om at ved avstemming av vesentlig balanseposter, skal underliggende dokumentasjon avstemmes mot utgående balanse, eventuelle differanser skal forklares.

Ved gjennomgang måtte vi etterspørre underliggende dokumentasjon og utføre avstemming selv i flere tilfeller. Det oppfordres til å forbedre avstemmingsrutiner.

Kundefordringer beløper seg til ca 120 mill kr, som består av både kundefordringer og andre kortsiktige fordringer. Det er tapsført ca. 0,3 mill kr i kundefordringer i 2021, men det er ikke avsatt for framtidige tap. Vår gjennomgang viser at det er rutiner for oppfølging, gjennomgang av

utestående krav, innfordringstiltak og vurdering av utgiftsføring av tap. Det kunne med fordel vært en generell tapsavsetning, og vi anbefaler at det vurderes i 2022.

I posten «kundefordringer», som også består av andre fordringer er det balanseført spillemidler, som er inntektsført tidligere år og inneværende år. Kortsiktige fordringer som gjelder spillemidler utgjør kr 26,8 mill kr per 31.12.2021. Praksis i kommunen har vært at man inntektsfører spillemidler i det spillemiddelsøknad er godkjent. Det er med andre ord ikke gitt tilsagn om spillemidler. Vi mener prinsipielt at en ikke kan inntektsføre spillemidler før det er gitt tilsagn. På den andre side kan det argumenteres for at man «til slutt» vil motta spillemidlene, så lenge man søker, og spillemiddelregnskap blir godkjent.

Kommunen forskotterer spillemidlene for lag og foreninger, uten at det foreligger avtale til grunn. Forskottering er som følge ikke ført som utlån i balansen.

I praksis tar kommunen da all risiko. Vi vil sammen med kommunen, gjennomgå rutiner for dette i 2022.

Det er vedtatt full selvkostdekning på vann, avløp, feiing og private avløpsanlegg. Selvkostfond på VAR-området utgjør ved årets utgang ca. 0,3 mill. kr. Samlet fremførbart underskudd er på kr 11,9 mill.kr for de tre hovedområdene (vann, avløp og feiing). Inngående balanse på underskuddsfond er inntatt i balansen, det er ikke adgang til å ha negative fond i balansen. Forholdet korrigeres i 2022. Det var i år et underskudd på selvkostområdene vann, avløp, feiing på kr 7,6 mill kr, disse var i utgangspunktet også tillagt underskuddsfond i balansen, men dette er korrigert og inntatt på memoriakonti. Private avløpsanlegg hadde et overskudd på kr 0,2 mill. kr.

Selvkostfond skal gå tilnærmet i balanse over 3-5 års periode. Kommunen bør dermed tilpasse gebyr ihht kostnader, slik at det oppnås balanse.

Ved avstemming av kretsløp kapitalkonto (AM-LG+UL), er det avdekket et avvik ca. kr 1 mill. Feil stammer fra tidligere år. Kommunen følger dette opp i 2022.

3.4 FORVALTNINGSREVISJON OG SELSKAPSKONTROLLER

Kontrollutvalget foretar bestillinger av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll i samsvar med plan for forvaltningsrevisjon.

I 2021 har revisjonen levert prosjektet «Effektivisering. Forbedring og tjenestetilpasning».

3.5 ATTESTASJONER

Vi har i 2021 utført en rekke attestasjonsoppgaver for Tysvær kommune, herunder: terminvise bekreftelser av krav om merverdigavgiftskompensasjon, psykisk helse, telling av antall personer med psykisk utviklingshemming, spillemidler og prosjektrengskaper til Statsforvalteren. Det arbeides fremdeles med tilskudd til ressurskrevende tjenester.

4 FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL

I henhold til kommuneloven § 24-9 skal revisor se etter om kommunens økonomiforvaltning foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Formålet med forenklet etterlevelsesk kontroll etter kommuneloven, er innenfor en begrenset ressursramme å forebygge svakheter og bidra til å sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak på økonomiområdet. Vi har i 2021 utført forenklet etterlevelsesk kontroll på etterlevelse av anskaffelsesregelverket. Det ble avdekket avvik i 36,4 % av utplukket. Alle avvik gjelder anskaffelser under terskelverdi for utlysninger. Det er på bakgrunn av utført kontroll, avgitt negativ revisjonsberetning på forenklet etterlevelsesk kontroll i 2021.

5 OPPFØLGING AV BUDSJETTAVVIK

I henhold til KL § 24-5, tredje ledd skal revisor se etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og om vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene.

På stikkprøvebasis har vi kontrollert om avvik fra kommunens premisser for bruk av bevilgningene er kommentert i årsmeldingen. Kontrollen avdekket ingen vesentlige avvik.

Vesentlige avvik i forhold til budsjett er ellers kommentert i årsmeldingen.

6 OPPFØLGINGSPUNKTER ADMINISTRASJONEN

Vi har løpende god kontakt med administrasjonen og i skrivende stund er det ikke uavklarte oppfølgingspunkter.

7 MISLIGHETER OG VARSLINGSSAKER

Revisor plikter i henhold til kommunelovens § 24-7 e å rapportere enhver mislighet til kontrollutvalget. Vi har i år ikke avdekket eller fått melding om at det er begått misligheter.

8 BETINGEDE FORPLIKTELSE OG HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Rådmann, økonomisjef og driftssjef har gjennom sine underskrifter på fullstendighetserklæring bekreftet at vi har fått tilgang til alle opplysninger som er relevante for årsregnskapet.

Vi er ikke kjent med at det foreligger betingede forpliktelser eller hendelser etter balansedagen som får betydning for det avlagte årsregnskapet.

9 KONKLUSJON

Vår vurdering er at vi gjennom vår revisjon har oppnådd betryggende sikkerhet for at regnskapet ikke inneholder vesentlige feil. Gjennomgang av årsmelding og bokføringsrutiner har heller ikke avdekket vesentlige avvik.

Våre konklusjoner om årsregnskapet, årsberetningen, budsjettoppfølgingen og registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger er positive.

Kontrollutvalget har i henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 4 ansvaret for å påse at de merknader revisor har gjort, blir fulgt opp. Dette gjelder likevel ikke merknader som gjelder løpende forbedring og effektivisering av normal drift.

Med vennlig hilsen

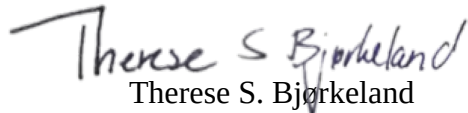
Rogaland Revisjon IKS

Rune Haukaas

Revisjonsdirektør/

Statsautorisert revisor/jurist

Therese S. Bjørkeland

Statsautorisert revisor

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	24.05.22	13/22

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	212	

FORENKLA ETTERLEVINGSKONTROLL AV ØKONOMI-FORVALTNINGA FOR 2020 - REVISOR SI ATTESTASJONSUTTALE

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Tysvær kontrollutval tar vedlagte attestasjonsuttale, dagsett 22.04.22 frå Rogland Revisjon IKS om økonomiforvaltninga for 2021 og revisor si gjennomgang til orientering.

Tysvær kontrollutval ber rådmannen gje ei tilbakemelding til utvalet om oppfølging av revisor sine merknader til manglande etterleving av anskaffinglova innan 01.09.22.

Vedlegg: Revisor si attestasjonsuttale for Tysvær kommune, dagsett 22.04.22

Bakgrunn

I følge kommunelova § 23-2 skal kontrollutvalet mellom anna sjå etter at «... *det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak*». Vidare står det i kommuneloven § 24-9 om kontroll med økonomiforvaltninga følgjande:

«Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen».

Revisor er difor pålagt å gje ein **skriftleg uttale** til kontrollutvalet. Dette blir omtala som ei ny oppgåve for revisor, kalla i § 24-9 «forenklet etterlevelsesk kontroll».

Intensjonen er at revisor innanfor ei avgrensa ressursramme kan bidra til å førebygge svakheiter og sikre at kommunen følgjer reglar og vedtak på økonomiområdet. Dette vil byggje opp under god økonomiforvaltning, openheit og tillit til forvaltningspraksis og kan også gje kontrollutvalet eit betre grunnlag til å tinge forvaltningsrevisjon og andre undersøkingar.

Det er sagt at revisor skal ha ei brei tilnærming, men likevel at kontrollen skal gjerast innanfor ei avgrensa ressursramme. Dette krevjar ei god risiko- og vesentlegvurdering hos revisor.

Det er mellom anna vist til eksemplar på områder/tema for mogeleg forenkla etterlevingskontroll innan:

- Sjølvkost (*utført kontroll i 2021*)
- Offentlege anskaffingar (*utført kontroll i 2022*)
- Offentleg støtte
- Etterleving GDPR
- Driftstilskot til private barnehagar
- Tilskot/overføringar til private
- Kontraktsoppfølging.

Uttale for 2021

Rogaland Revisjon IKS har gjeve si uttale, dagsett 22.04.22, for Tysvær kommune om perioden 01.01. - 31.12.21. Attestasjonsuttalen er vedlagt saksframlegget.

Revisor konkluderer med:

Negativ konklusjon

«Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Tysvær kommune ikke i det alt vesentlige har gode rutiner for anskaffelser over terskelverdien på 1,3 mill. Det ble ikke avdekket avvik ved vår gjennom-gang av 5 utplukk.

Det er på den andre side avdekket avvik i 4 av 6 anskaffelser ved kontroll av anskaffelser mellom terskelverdien på kr 100.000- kr 1.300.000.

Tysvær kommune etterlever i så måte ikke anskaffelsesloven.»

Revisor vil i tillegg gje ei munnleg orientering til utvalet.

Sekretariatet sine vurderingar

På bakgrunn av det som er kjem fram, vil sekretariatet tilrå at utvalet tar kontrollen til Rogaland Revisjon IKS til orientering og at utvalet ber rådmannen gje ei tilbakemelding om revisor sine merknader og kva som vil bli gjort for å rette dette opp.

Sekretariatet vil tilrå at det vert sett ein frist for skriftleg tilbakemelding innan **1. september 2022**. Tilbakemeldinga vil bli handsama av utvalet i septembermøtet.

Etter § 24-7 siste ledd i kommunelova skal revisor årleg gje ein skriftleg oppsummering til kontrollutvalet om skriftlege påpeikingar som er tatt opp, men som ikkje er retta opp eller som ikkje er tilstrekkeleg følgt opp. I tilbakemeldinga frå administrasjonen vil dei då kunne vise til kva som er blitt gjort i etterkant av kontrollen.

Aksdal, 16.05.22

Toril Hallsjø (sign.)
Dagleg leiar/utvalssekretær

.

Til kontrollutvalget i Tysvær kommune

Kopi:
Rådmann

Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Tysvær kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på følgende områder:

Kontroll av etterlevelse av Lov om offentlig anskaffelse, hvor vi kontrollerer om:

1. Kommunen har gjennomført konkurranse og dokumentert prosessen for anskaffelser i størrelsesorden kr.100.000 – 1.300.000
2. Kommunen har lyst ut konkurranse i Doffin og dokumentert prosessen for anskaffelser i størrelsesorden over kr 1.300.000

Vi har kontrollert perioden fra 1. januar 2021 til 31. desember 2021.

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for revisjonsselskapet, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden.

I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1 Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester) har Rogaland Revisjon IKS et tilstrekkelig kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har foretatt forenklet etterlevelseskontroll.

Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Negativ konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Tysvær kommune ikke i det alt vesentlige har gode rutiner for anskaffelser over terskelverdien på 1,3 mill. Det ble ikke avdekket avvik ved vår gjennomgang av 5 utplukk.

Det er på den andre side avdekket avvik i 4 av 6 anskaffelser ved kontroll av anskaffelser mellom terskelverdien på kr 100.000 – kr 1.300.000.

Tysvær kommune etterlever i så måte ikke anskaffelsesloven.

Stavanger, 22.04.2022
Rogaland Revisjon IKS

Elektronisk signert av:
Rune Haukaas
Revisjonsdirektør/jurist/
statsautorisert revisor

Elektronisk signatur

Signert av**Haukaas, Rune**
Norwegian BankID**Dato og tid**

(UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna

22.04.2022 13.19.09

Dette dokumentet er signert med elektronisk signatur. En elektronisk signatur er juridisk forpliktende på samme måte som en håndskrevet signatur på papir. Denne siden er lagt til dokumentet for å vise grunnleggende informasjon om signaturen(e), og på de foregående sidene kan du lese dokumentet som er signert. Vedlagt finnes også en PDF med signatordetaljer, og en XML-fil med innholdet i den elektroniske signaturen(e). Vedleggene kan brukes for å verifisere gyldigheten av dokumentets signatur ved behov.

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	24.05.22	14/22
Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 24.05.22

Sekretariatet sitt forslag til vedtak:

Referat- og orienteringssakene nr 20 – 33 blir tatt til orientering.

Vedlegg:

20. Statusrapport pr. mai 2022
21. Komm.styrevedtak 29.03.22, sak 11/22 – Årsmelding 2021 tysvær kontrollutval
22. Komm.styrevedtak 29.03.22, sak 14/22 – Kvalitetssikring av plan- og byggesaks-handsaminga
23. Komm.styrevedtak 29.03.22, sak 15/22 – Bruk av fjernmøte – Kontrollutvalet si oversending
24. Medlemsinfo fra FKT - mars 2022
25. Representantskapsmøte 20.04.22 kl. 10.00– IKA Rogaland IKS
26. Repr.skapsmøte 22.04.22 – Haugaland brann og redning IKS
27. Repr.skapsmøte 25.04.22 - Haugaland Kontollutvalgssekretariat IKS
28. Repr.skapsmøte 29.04.22 – Haugaland Vekst IKS (Teams)
29. Generalforsamling 29.04.22 – Haugaland Kraft AS
30. Representantskapsmøte 25.05.22 – HIM IKS
31. Kommunal Rapport 10.03.22 «Om å måle kommunens bærekraft»
32. Kommunal Rapport 22.04.22- «Om årsmelding 20021 fra Sivilombudet»
33. KMDs organisasjonsdatabase - «Kontrollutvalgene har fått mer å gjøre»

Saksorientering

Vedlagt følger dei opplista tema (brev, meldingar, protokollar, rapportar og liknande) til kontrollutvalet til orientering.

Aksdal, 16.05.22

Toril Hallsjø (sign.)

Dagleg leiar/utvalssekretær

Kontrollutvalet i Tysvær – Statusoversikt mai 2022

Saker frå bestilling til behandling i kontrollutvalet

Tema	Bestilling	Tidsbruk	Status	Ferdig	Merknader
Orientering Hgl brann og redning IKS	21.09.21 sak 14/21	orientering	Avtalt 24.05.22		Brannsjef/dagl. leier Dag Botnen
Forvaltningsrevisjons- prosjekt «Tidlig innsats»	15.02.22, sak 5/22	300 t	Tng	Hausten 2022	Rogaland Revisjon IKS

Saker under politisk handsaming eller til oppfølging i utvalet

Forvaltningsrevisjon eller eigarskapskontroll	Bestilt KU/KST	Kontroll- utval	Behandla i KST	Planlagt oppfølging	Merknader
Forvaltningsrevisjons- prosjekt «Tidlig innsats»	15.02.22, sak 5/22	Hausten 2022	Hausten 2022		
«Effektivisering, forbedring og tjeneste- tilpasning»	18.05.21, sak 11/21	09.11.21, sak 25/21	14.12.21, sak 85/21	12 månader, nyåret 2023	Rogaland Revisjon IKS
«Kvalitetssikring av plan- og byggesaks- handsaminga»	05.02.20	09.06.20, sak 15/20	29.09.20, sak 83/20	Våren 2022	KPMG AS 12 månader

Tidlegare prosjekt/orienteringar

Tema	Bestilt	Behandla i KU	Behandla i KST	Fylgt opp i KU/KST	Merknader
Orientering Karmsund Havn IKS	21.09.21, sak 14/21	15.02.22, sak 2/22			Dir. Tore Gautesen
Orientering Haugaland Næringspark AS	21.09.21, sak 14/21	09.11.21, sak 22/21			Dagleg leiar Tiril Fjeld
kommunalsjef teknisk	21.09.21, sak 14/21	09.11.21, sak 23/21			Komm.sjef Teknisk Moe
«Turveg Himakånda»	12.05.20, sak 8/20	02.02.21, sak 4/21	16.02.21, sak 10/21		
Orientering økonomisjefen	04.02.20, sak 2/20	02.02.21, sak 2/21			Økonomisjef Meike Baumgart
Orientering komm.sjef helse og mestring	04.02.20, sak 2/20	18.05.21 Sak 9/21			Komm. sjef Annbjørg Lunde
Orientering barnevernsleiar	05.02.20	09.06.20, sak 17/20			Barneverns- leiar
Plan for forvaltnings- revisjon 2020-2024	02.12.19, sak 24/19	09.06, sak 13/20	29.09.20, sak 82/20		KPMG AS
Plan for eigarskontroll 2020-2024	02.12.19, sak 24/19	09.06, sak 14/20	29.09.20, sak 81/20		KPMG AS

Tysvær
kommune

Politisk sekretariat

Haugaland Kontrollutvalgssekretariat Iks
Postboks 57
5575 AKSDAL

Dato: 05.04.2022

Dokumentnummer: 20/4017-35

Deres referanse:

Saksbehandler: Liv Jorunn Frønsdal

Vedtak i kommunestyret - Oversending av årsmelding 2021 Tysvær kontrollutvalg

Kommunestyret- 011/22, har i møte 29.03.2022 18:00 fattet følgende vedtak:

Tysvær kommunestyre tek årsmelding 2021 for Tysvær kontrollutval til orientering

Med hilsen
Liv Jorunn Frønsdal
Leder politisk sekretariat

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Tysvær
kommune

Politisk sekretariat

Dato: 05.04.2022

Dokumentnummer: 20/4043-7

Deres referanse:

Saksbehandler: Liv Jorunn Frønsdal

Haugaland Kontrollutvalgssekretariat Iks
Postboks 57
5575 AKSDAL

Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport - Kvalitetssikring av plan- og byggesakshandsaminga

Kommunestyret- 014/22, har i møte 29.03.2022 18:00 fattet følgende vedtak:

Tysvær kommunestyre tar rådmannen si tilbakemelding om oppfølging av KPMG sin rapport frå 2020 om «Kvalitetssikring av plan- og byggesakshandsaminga» til orientering.

Med hilsen
Liv Jorunn Frønsdal
Leder politisk sekretariat

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Tysvær
kommune

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 06.04.22
Journalført: 22/145/4ha
Arkivkode: 033

Politisk sekretariat

Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
Postboks 57
5575 AKSDAL

Dato: 05.04.2022

Dokumentnummer: 20/17120-11

Deres referanse:

Saksbehandler: Liv Jorunn Frønsdal

Bruk av fjernmøter - Kontrollutvalet si oversending til kommunestyret

Kommunestyret- 015/22, har i møte 29.03.2022 18:00 fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget sitt framlegg til vedtak vart ikkje vedteke.

Med hilsen
Liv Jorunn Frønsdal
Leder politisk sekretariat

Dokumentet er godkjent elektronisk.

4. mars 2022

Til alle våre medlemmer - ansatte i kontrollutvalg og sekretariat

Her er nytt fra FKT:

Fagkonferansen 8.- 9. juni [Lily Country Club](#)

Invitasjon ble sendt ut i første gang i januar med påminning i februar. Nå er programmet (nesten) helt klart. Det kan lastes ned fra hjemmesiden, se også vedlagte PDF-fil. Påmelding fra hjemmesiden:

<https://www.fkt.no/konferanser-og-seminar/fagkonferansen-8-9-juni-2022/>

Vi håper på stor oppslutning fra våre medlemmer!

Årsmøtet 8. juni

Årsmøtet blir avholdt 8. juni i forbindelse med fagkonferansen, se over. Alle daglige ledere i sekretariat og kontrollutvalgsledere vi få en særskilt innkalling til årsmøtet i neste uke. Mer informasjon om årsmøtet finner du her:

<https://www.fkt.no/om-fkt/arsmote-2022/>

Sekretariatskonferansen 22.- 23. mars [Scandic Lillestrøm](#)

Det er fortsatt noen plasser igjen for etternølerne. Påmelding fra hjemmesiden:

<https://www.fkt.no/konferanser-og-seminar/sekretariatskonferansen-16-17-mars-2022/>

Til nå er det i underkant av 40 påmeldte. Programmet i PDF- format kan lastes ned fra hjemmesiden.

Veiledere

Metodeveileder - risikovurdering og risikohåndtering i kontrollutvalgssekretariat, er resultatet etter et veiledersamarbeid mellom FKT og NKRF. Høringsprosessen pågår, og høringsfristen er satt til 2. mai. Vi har også sendt ut en felles invitasjon til digitalt høringsmøte på Teams 7. april.

FKT er også i ferd med å ferdigstille en veileder for håndtering av henvendelser til kontrollutvalget. Den vil bli sendt på høring til kontrollutvalg og sekretariat i slutten av mars. Veilederen vil også bli presentert på sekretariatskonferansen og fagkonferansen.

Litt faglig påfyll

[Rapport viser at kontrollutvalgene har fått mer å gjøre](#)

Mens kontrollutvalgene i snitt behandlet rundt 20 saker i 2003, er dette tallet nå oppe i 38 viser tall fra Kommunal- og distriktsdepartementets organisasjonsdatabase.

[Åpenhetsindeks for kommuner](#)

Transparency International Norge har kartlagt kommunenes praksis med å publisere informasjon på hjemmesidene. Tor Dølvik fra TI-Norge vil presentere funnene på sekretariatskonferansen.

[Er det lov til å delta på to møter \(fjernmøter\) i folkevalgte organer samtidig?](#)

I en tolkningsuttalelse skriver Kommunal- og distriktsdepartementet at dersom en folkevalgt har møteplikt i både fylkeskommunale og kommunale organer, må man søke om fritak fra ett av møtene. Dette gjelder også ved fjernmøter.

Styret

Styret hadde møte 1. februar. Du finner protokollen vedlagt og på [medlemssiden](#) (krever pålogging). Styrets møtekalender for våren 2022 ser slik ut: 21. mars, 26. april og 7. juni.

Elektroniske nyhetsbrev fra FKT

Personvernreglene krever at vi innhenter samtykke for å lagre lister med e-postadresser med det formålet å sende ut elektroniske nyhetsbrev. Hvis du ikke allerede har gitt samtykke, og hvis du ønsker å motta elektroniske nyhetsbrev fra oss, kan du registrere deg her:

<https://app.easyquest.com/q/stoHaR>

Nye medlemmer

Vi ønsker velkommen et nytt sekretariat; Åsjord Økonomi og Rettshjelp AS.

Nyt våren etter hvert!

Jeg håper vi sees på konferansene.

Anne-Karin Femanger Pettersen

Generalsekretær

IKAs eiere og representantskap

Vår ref.
22/72-3/033/7

Deres ref.

Dato:
23.03.2022

Innkalling til representantskapsmøte 20. april 2022

Representantskapet ved Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS kalles med dette inn til møte onsdag 20. april kl. 10:00.

Sted: Arkivenes Hus i Richard Johnsens gate 12 på Ullandhaug i Stavanger.

Saksliste:	
01/22	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
02/22	Valg av referent og to representanter til å underskrive protokollen
03/22	Årsregnskap 2021
04/22	Årsmelding 2021
05/22	Budsjett og tilskudd for 2023
06/22	Økonomiplan for perioden 2023-2026
07/22	Valg av styre for 2022/23
08/22	Valg av valgkomite for 2022/23
09/22	Utarbeiding av eierstrategi og oppdatert selskapsavtale
10/22	Innkomne saker

Eventuelle saker som ønskes behandlet må være tilsendt administrasjonen innen 5. april.

For at representantskapet skal være beslutningsdyktig, må minst to tredjedeler av representantene delta. Det er kun valgte representanter eller valgte vararepresentanter som kan delta på møtet. Vennligst gi beskjed snarest mulig om hvem som kommer til å representere kommunen/selskapet på møtet.

Etter at sakene er behandlet vil deltakerne bli tilbudt en omvisning på bygget. Alternativt kan man benytte tiden før lunsj på egen hånd til å utforske den europeiske vandrestillingen «[Konstruksjonen av Europa](#)». Det vil bli servert lunsj ca. kl. 11:45. Vi ber deltakerne gi beskjed på forhånd dersom de ikke ønsker å være til lunsj eller har allergier.

Med hilsen

Jostein Karlsen
Representantskapets leder

Tor Ingve Johannessen
Daglig leder

Vedlegg.

Sak 01/22 - Godkjenning av møteinnkalling og saksliste

Ifølge § 9 i selskapsavtalen skal innkalling til ordinært representantskapsmøte skje skriftlig med minst fire ukers varsel. Innkallingen skal også inneholde en saksliste.

Forslag til vedtak:

Innkalling og saksliste godkjennes.

Sak 02/22 - Valg av referent og to representanter til å underskrive protokollen

I følge § 9 i selskapsavtalen skal representantskapets leder sørge for at det føres protokoll fra møtene. Protokollen skal signeres av representantskapets leder, og to av representantskapets medlemmer som velges ved møtes begynnelse.

Forslag til vedtak:**Sak 03/22 - Årsregnskap 2021**

Ifølge § 9 i selskapsavtalen skal årsregnskapet godkjennes av representantskapet. Selskapets regnskap føres etter regnskapsloven og er utarbeidet av regnskapsfører ved ØKO Regnskap. Årsregnskapet er gjort opp med et overskudd på kr. 376 191. Overskuddet overføres til selskapets egenkapital. IKA har ved utgangen av 2021 en egenkapital på kr. 6 342 330.

Driften av selskapet skal normalt gå i balanse. Overskuddet skyldes i hovedsak stillingsvakanser som en følge av ubrukte lønnsmidler knyttet opp til utvidet depot for blant annet Sandnes kommune. En ny stilling vil bli lyst ut i løpet av året. Årsregnskap for 2021 følger vedlagt.

Vedtak i styret 17.03.22:

Regnskapet ble godkjent uten merknader.

Forslag til vedtak:

Regnskapet godkjennes.

Sak 04/22 – Årsmelding 2021

Ifølge § 9 i selskapsavtalen skal årsmeldingen godkjennes av representantskapet. Årsmeldingen gir en detaljert oversikt over driften av selskapet i meldingsåret og følger vedlagt.

Vedtak i styret 17.03.22:

Årsmeldingen ble godkjent uten merknader.

Forslag til vedtak:

Årsmeldingen godkjennes.

Sak 05/22 – Budsjett og tilskudd for 2023

Ifølge § 18 i lov om interkommunale selskaper skal representantskapet årlig vedta selskapets budsjett for kommende kalenderår. I tillegg skal representantskapet, ifølge § 2 i selskapsavtalen, fastsette beregningsgrunnlaget for driftstilskuddet. Budsjett og tilskuddsberegning følger vedlagt.

Vedtak i styret 17.03.22:

Budsjett og tilskudd for 2022 ble godkjent uten merknader.

Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS
--

Representantskapet 20.04.22	Saksfremlegg
------------------------------------	---------------------

Forslag til vedtak:

Budsjett og tilskuddsberegning godkjennes, og oversendes deltakerne som grunnlag til deres handlings- og økonomiplaner.

Sak 06/22 - Økonomiplan 2023-2026

Ifølge § 7 i lov om interkommunale selskaper skal representantskapet også godkjenne økonomiplan. Økonomiplan for perioden 2023-2026 følger vedlagt.

Vedtak i styret 17.03.22:

Økonomiplan ble godkjent uten merknader.

Forslag til vedtak:

Økonomiplanen godkjennes, og oversendes deltakerne som grunnlag til deres handlings- og økonomiplaner.

Sak 07/22 - Valg av styre for 2022/23

Ifølge § 12 i selskapsavtalen velges styret av representantskapet. To av styremedlemmene er på valg hvert år, i tillegg skal det velges leder og nestleder, og fire nummererte varamedlemmer. De valgte representantene skal i størst mulig grad tilsvare medlemskategoriene og deltakernes geografiske spredning. Valgkomiteen forbereder valget, jf. § 11 i selskapsavtalen. Innstillingen ettersendes.

Forslag til vedtak i representantskapet:

Valgkomiteens innstilling til styre for 2022/23 godkjennes.

Sak 08/22 - Valg av valgkomite for 2022/23

Ifølge § 11 i selskapsavtalen skal representantskapet velge en valgkomite som forbereder valget av styret. Styret innstiller til valg av valgkomite. Det skal velges leder og to medlemmer. Funksjonstiden er på 1 år.

Valgkomiteen har i 2021/22 bestått av Morten Meland (leder), Haugesund kommune, Kirsten Hansson, Hjelmeland kommune og Siri-Mona Damsgård, Klepp kommune.

Morten Meland ønsket ikke gjenvalg. Pia Havneraas er foreslått som nytt medlem og leder av komiteen. Havneraas er avdelingsleder for sentralarkivet i Haugesund kommune.

Vedtak i styret 17.03.22:

Følgende valgkomite ble innstilt for perioden 2022/23:

Leder: Pia Havneraas, Haugesund kommune

Medlem: Kirsten Hansson, Hjelmeland kommune

Medlem: Siri-Mona Damsgård, Klepp kommune

Forslag til vedtak:

Styrets innstilling til valgkomite for 2022/23 godkjennes.

Sak 09/22 – Utarbeiding av eierstrategi og oppdatert selskapsavtale

Kommunedirektørenes administrative eierskapsgruppe for Nord-Jæren/Jæren har startet et arbeid med å utarbeide forslag til eierstrategi fra kommunene ovenfor IKA. Samtidig skal de også komme med forslag til oppdatert selskapsavtale blant annet iht. nytt lov- og regelverk. Arbeidet med utskrivning utføres av et arbeidsutvalg bestående av Per Blikra fra Randaberg kommune og Sidsel Haugen fra Sandnes kommune.

Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS**Representantskapet 20.04.22****Saksfremlegg**

Det legges opp til en sak på et representantskapsmøte i løpet av høsten. Forslag til eierstrategi og oppdatert selskapsavtale vil bli drøftet administrativt i felles møte med samtlige eiere i IKA, og sendt til alle eierne for behandling i kommunestyre/fylkesting/representantskap. Blikra og Haugen vil muntlig orientere om den videre prosessen på møtet.

Forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

Sak 10/22 - Innkomne saker

Eventuelle innkomne saker ettersendes. Frist for innsendelse av saker som ønskes behandlet i representantskapet er 5. april.

Haugaland brann og redning iks

Møteinnkalling

for

representantskapet for Haugaland brann og redning iks

Møtested: Diktervegen 8, Haugesund

Møtedato: 22.04.2022

Tid: 09⁰⁰-12⁰⁰

Ved forfall skal varamedlem møte. Hvis ikke medlem eller varamedlemmet kan møte skal dette meldes brannsjef.

SAKSLISTE

Sak nr	Tittel	Saksbehandling
22/006	Godkjenning av innkalling og saksliste	Vedtak
22/007	Godkjenning av protokoll – representantskapsmøte 12.11.2022	Vedtak
22/008	Godkjenning av protokoll – representantskapsmøte 28.02.2022	Vedtak
22/009	Godkjenning av protokoll – representantskapsmøte 29.03.2022	Vedtak
22/010	Regnskap 2021	Vedtak
22/011	Årsmelding 2021	Vedtak
22/012	Hovedbrannstasjon - oppfølging	Vedtak
22/013	Pålegg fra Arbeidstilsynet for brannstasjoner	Vedtak
22/014	Arbeidsmiljø HBR - oppfølging	Orientering

Sted: Haugesund

Dato: 29.03.2022

Gerd Helen Bø
representantskapsleder

Dag Botnen
brannsjef

Innkalling

REPRESENTANTSKAPET HAUGALAND VEKST **1/22**

DATO: fredag 29. april 2022

TID: kl. 08-09

STED: Teams

SAKSLISTE

Sak 01/22: Valg av møteleder

Sak 02/22: Godkjenning av innkalling og dagsorden

Sak 03/22: Behandling av årsregnskap 2021

Forslag til vedtak: *Representantskapet for Haugaland Vekst vedtar årsregnskapet med noter for 2021.*

Sak 04/22 Fastsetting av styrehonorar

Forslag til vedtak: *Det utbetales kr. 25 000 til styreleder og kr. 15 000 til hvert av styremedlemmene for 2021.*

Haugesund den 22. april 2022

Vibeke Vikse Johnsen
Styreleder

Inger K. Haavik
Konstituert daglig leder

Generalforsamling for 2021

Det innkalles herved til ordinær generalforsamling i Haugaland Kraft AS den **29. april 2022, kl. 10:00**. Generalforsamlingen avholdes på **Lille Maritim**, Quality Hotel Maritim i Haugesund. Til behandling foreligger følgende saker (jfr. vedtektenes § 8 og aksjelovens § 5-5):

Dagsorden / saker:

- Åpning av generalforsamlingen v/styrets leder
- Opprette fortegnelse over fremmøtte aksjeeiere og fullmakter
- Sak 01.22 Godkjennelse av innkallingen og dagsorden
- Sak 02.22 Valg av møteleder
- Sak 03.22 Valg av personer til å undertegne protokollen
- Sak 04.22 Redegjørelse om årets drift v/konsernsjef. Olav Linga
- Sak 05.22 Godkjennelse av resultatregnskap og balanse for Haugaland Kraft AS og konsernet for 2021, herunder anvendelse av årsoverskuddet og utdeling av utbytte
- Sak 06.22 Godkjennelse av revisors honorar
- Sak 07.22 Valg av styre
- Sak 08.22 Valg av valgkomité.
Selskapet har per i dag ikke mottatt forslag til kandidater til valgkomitéen. Vi forventer at disse fremmes på generalforsamlingen.
- Sak 09.22 Fastsettelse av godtgjørelse til styrets og valgkomitéens medlemmer

- Vedlegg:
- Årsrapport 2021
 - Valgkomitéens innstilling til nytt styre i Haugaland Kraft AS
 - Eiernes innstilling til valgkomité
 - Forslag til protokoll

Haugesund, 1. april 2022

Olav Linga
Konsernsjef

Deres ref**Vår ref**
2021/824-6**Saksbehandler**
Gro Staveland**Dato**
02.05.2022**INNKALLING TIL MØTE I REPRESENTANTSKAPET I HIM
ONSDAG 25. MAI 2022 KL 15.00**

Det innkalles herved til møte i representantskapet for Haugaland Interkommunale Miljøverk, jf. §8 i loven og §10 i vedtekten. Møtet holdes onsdag 25.05.22 kl 15.00-17.00 på Toraneset Miljøpark.

Dokumenter til møtet sendes ut i uke 19.

Hvis du ikke har anledning til å møte, bes du om å varsle HIM så tidlig som mulig på tlf 52 76 50 50 eller til gro.staveland@him.as

Følgende representanter innkalles:

Bokn	Egil Våge
Bokn	June Grønnestad
Etne	Ordfører Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim
Etne	Varaordfører Kenneth Lyng Karlsen
Haugesund	Astri Furumo
Haugesund	John W. Pettersen
Haugesund	Karoline Sjøen Andersen
Haugesund	Arne Trygve Løvvik
Tysvær	Ordfører Sigmund Lier
Tysvær	Varaordfører Sven Ivar Dybdal
Vindafjord	Ordfører Ole Johan Vierdal
Vindafjord	Varaordfører Tove Elise Madland

Varamedlemmer som varsles og kan bli innkalt ved forfall:

Bokn Lillian Grønnestad og Erik Nilssen

Etne Kristin Golf og Knut Erik Ebne

Haugesund Bjørn Breivik, Laila Tjerandsen, Sjur Risanger og Svein Inge Huseby

Tysvær Lillian Vikra og Gunn Marit Lygre
Vindafjord Gustav Løge Fosse og Modolf Haraldseid

Alle deltakerkommunene er varslet ved ordfører.

Innkallingen sendes også til:

Haugaland kontrollutvalgssekretariat

Styreleder i HIM, Arild Karlsen

Saksliste:

Evt. merknader til innkallingen

Valg av møteleder og protokollfører

Valg av 2 representanter til å signere protokollen sammen med møteleder

Godkjenning av saksliste

Referat- og orienteringssaker:

- 22.01 Protokoll fra møte i representantskapet 02.12.21
- 22.02 Orientering om HIM pr mai 2022 ved Gro Staveland
- 22.03 Orientering om regnskap og årsmelding 2021 og andre nøkkeltall ved
 økonomi- og administrasjonsleder Trond Kampen

Vedtakssak:

- 22.04 Årsmelding og regnskap 2021
- 22.05 Valg av styre i HIM

Eventuelt:

Med vennlig hilsen

Haugaland Interkommunale Miljøverk IKS

Astri Furumo
Leder representantskapet

Gro Staveland
Adm direktør

Nå skal det bli lettere å måle kommunens bærekraft

Hvor bærekraftig er din kommune? Det kan måles på mange måter. Et nytt system - taksonomi - skal hjelpe kommunene å måle det som er viktig for dem.

KOMMUNAL RAPPORT PUBLISERT 10.03.2022 MARTE DANBOLT

I samarbeid med Statistisk sentralbyrå har KS utviklet en klassifiseringssystem for måling av bærekraft. Hensikten er å gjøre det enklere for kommuner, fylkeskommuner og andre å måle egen innsats i arbeidet med [FNs bærekraftsmål](#).

Dette systemet – eller taksonomien – lanseres i Oslo Konserthus torsdag. Lanseringen kan også strømmes via [KS' sin nettside](#).

– Taksonomien vil hjelpe kommunene til raskt å få oversikt over de ulike måleverktøyene. Det gjør det enklere å velge ut det som er mest hensiktsmessig for dem, ut fra kommunens strategiske mål, sier prosjektleder Geir Graff til Kommunal Rapport.

Legger vekt på ulike mål

Han er ansatt i Asker kommune, men innleid av KS på deltid for å lede KS' taksonomiprojekt. Det er finansiert med FOU-midler fra KS og utviklet i samarbeid med SSB, som har utarbeidet både en norsk og internasjonal utgave av taksonomien.

– At taksonomien er publisert i en SSB-rapport gjør at den har høy tillit i internasjonale statistikkmiljøer i EU, OECD og FN, sier Graff.

Han forteller at de for tiden arbeider med å klassifisere seks ulike indikatorsett (måleverktøy) for måling av bærekraft, i henhold til taksonomien.

FNs 17 bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. De ulike indikatorsettene legger ulik vekt på de ulike målene. Taksonomien skal hjelpe kommunene å velge det måleverktøyet som måler det som er viktig for dem.

– For eksempel kan en liten vestlandskommune med mye havbruk, være mer interessert i et indikatorsett som legger stor vekt på livet i havet (bærekraftsmål 14) enn en innlandskommune på Østlandet, sier Graff.

Trenger strengere kriterier

Ett av de seks indikatorsettene er måleverktøyet United for smart and sustainable cities (U4SSC), som er utviklet av FN. Alle kommuner i Møre og Romsdal, samt Asker, Bærum, Trondheim og Stavanger er blant de norske kommunene som har målt sin bærekraft med dette verktøyet, ifølge Graff.

Asker har blant annet brukt denne målingen til å velge ut prioriterte satsingsområder i sitt bærekraftsprogram: Sosial ulikhet, transport og mobilitet, forbruk og ressursforvaltning, samt digitalisering og smart samfunnsutvikling.

Selv om målingen avdekket et forbedringspotensial, var de fleste resultatene «grønne» – altså godkjente.

– Etter denne standarden vil de fleste norske kommuner skåre bra, fordi vi er et rikt land med god infrastruktur og et godt helsevesen, som tar godt vare på innbyggerne. Vi kan kanskje ha større nytte av å måle oss etter strengere kriterier, mener Graff.

Graff forteller at taksonomien fortløpende skal brukes til å klassifisere nye indikatorsett, som blir utarbeidet i EU, OECD og FN. Dette arbeidet utføres av NTNU-studenter ved FN-senteret for bærekraftig samfunnsutvikling i Trondheim kommune.

EU-kriterier for finanssektoren

Som omtalt i Kommunal Rapport nylig, har EU utarbeidet et klassifiseringssystem for å vurdere hvor bærekraftig en økonomisk aktivitet er. Dette systemet – kalt EUs taksonomi – er en del av EUs grønne giv, som skal gjøre EU klimanøytralt innen 2050. Målet er å styre kapital mot prosjekter som faktisk fortjener merkelappen «bærekraftig».

– Taksonomien vil en gang for alle definere hva som er en bærekraftig investering. Det blir den nye gullstandarden, sa rådgiver for klima og grønn finans Venil Sælebakke i Kommunalbanken (KBN) til Kommunal Rapport 2. mars.

Denne taksonomien skal implementeres i Norge gjennom lov om bærekraftig finans.

- Hva det i praksis vil bety, vet vi ikke ennå. Det blir ikke forbudt å investere i ikke-bærekraftige prosjekter. Men taksonomien staker ut kursen framover. Alle finansinstitusjoner må ta dette seriøst, sa Sælebakke.

Stortinget skal vedta bærekraftsplan

EU-taksonomien for bærekraftig økonomisk aktivitet tar utgangspunkt i seks miljømål. De dreier seg om å begrense klimaendringene, klimatilpasning, sirkulærøkonomi, forurensning, biologisk mangfold og beskyttelse av vann- og havressurser.

Disse knytter seg til de av FNs bærekraftsmål, som handler om å beskytte det fysiske miljøet.

Solberg-regjeringen la i juni i fjor fram Norges handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030, i form av en stortingsmelding. Denne er nå til behandling på Stortinget. Kommunal- og forvaltningskomitéen skal avgi sin innstilling innen 29. mars.

Ett av forslagene til tiltak i handlingsplanen er å «samarbeide med kommunesektoren om å videreutvikle nasjonale målepunkter som kan brukes av kommuner og fylkeskommuner til å styrke beslutningsgrunnlaget for politiske vedtak lokalt og regionalt».

Nær halvparten av kommunene er klaget inn til Sivilombudet

Alle borgere kan klage til Sivilombudet, og over 4.000 slike klager kom inn i 2021. Kun 17 prosent av sakene ga grunnlag for kritikk.

KOMMUNAL RAPPORT PUBLISERT 22.04.2022 TONE HOLMQUIST

Det ombudet får flest klager på er saksbehandlingstid og manglende svar, plan og bygg, trygd og pensjon og ansettelsessaker og arbeids- og tjenesteforhold.

Størst økning har det vært i klager på saksbehandlingstid og manglende svar, utlendingssaker, politi og påtalemyndighet og innsynssaker, viser [årsmeldingen for 2021](#).

Lang saksbehandlingstid

Kommuner er blant dem som hyppig blir klaget på til ombudet. I 2021 behandlet ombudet klager på 204 av 356 kommuner. Det utgjør 43 prosent av kommunene. Det kom klager på alle fylkeskommunene, men godt over halvparten ble avvist og kun en fikk kritikk.

Flere av klagene gjaldt lang saksbehandlingstid. Sivilombudet har blant annet undersøkt [saksbehandlingstiden i innsynssaker](#) på generelt grunnlag og av eget tiltak.

I årsmeldingen trekker Sivilombudet fram Trondheim kommune som hadde en gjennomsnittlig saksbehandlingstid av innsynskrav på cirka to måneder. Ifølge kommunen skyldtes den lange saksbehandlingstiden den pågående koronapandemien og etableringen av en ny nettavis i Trondheim.

Dette hadde medført en kraftig økning i antall innsynskrav kommunen måtte håndtere, samtidig som kompleksiteten i sakene hadde økt. Ombudet kom imidlertid fram til at saksbehandlingstiden var uakseptabelt lang og at det, slik saken var opplyst, framsto som at ingen innkomne innsynskrav ble behandlet i tråd med lovens krav.

Sivilombudet minner i årsmeldingen om at den offentlige forvaltningen forvalter fellesskapets verdier og utfører oppgaver som angår oss alle.

– Innsynssaker er derfor et prioritert arbeidsområde for Sivilombudet, skriver ombudet.

Fortsetter med besøk

I 2021 har ombudet spesielt sett på dem som kan bli utsatt for tvang. I 2020 besøkte Sivilombudet flere sykehjem. I fjor har ombudet besøkt boliger for personer med utviklingshemning i Kristiansand og Hamar kommune.

Ifølge Sivilombudet vil dette arbeidet fortsette i 2022.

Rapport viser at kontrollutvalgene har fått mer å gjøre

Mens kontrollutvalgene i snitt behandlet rundt 20 saker i 2003, er dette tallet nå oppe i 38 viser tall fra Kommunal- og distriktsdepartementets organisasjonsdatabase.

KDDs organisasjonsdatabase

[KMDs organisasjonsdatabase Sluttrapport 2021](#) presenterer funn fra Kommunal- og distriktsdepartementets database for kommunale organisasjonsdata (organisasjonsdatabasen) for 2020/2021.

Datainnsamlingen har blitt gjennomført av ideas2evidence i samarbeid med forskere fra Universitetet i Bergen og NORCE på oppdrag fra departementet. Datainnsamlingen til organisasjonsdatabasen har vært gjennomført sju ganger tidligere: I 1995, 1996, og deretter hvert fjerde år.

Kommunale kontrollutvalg

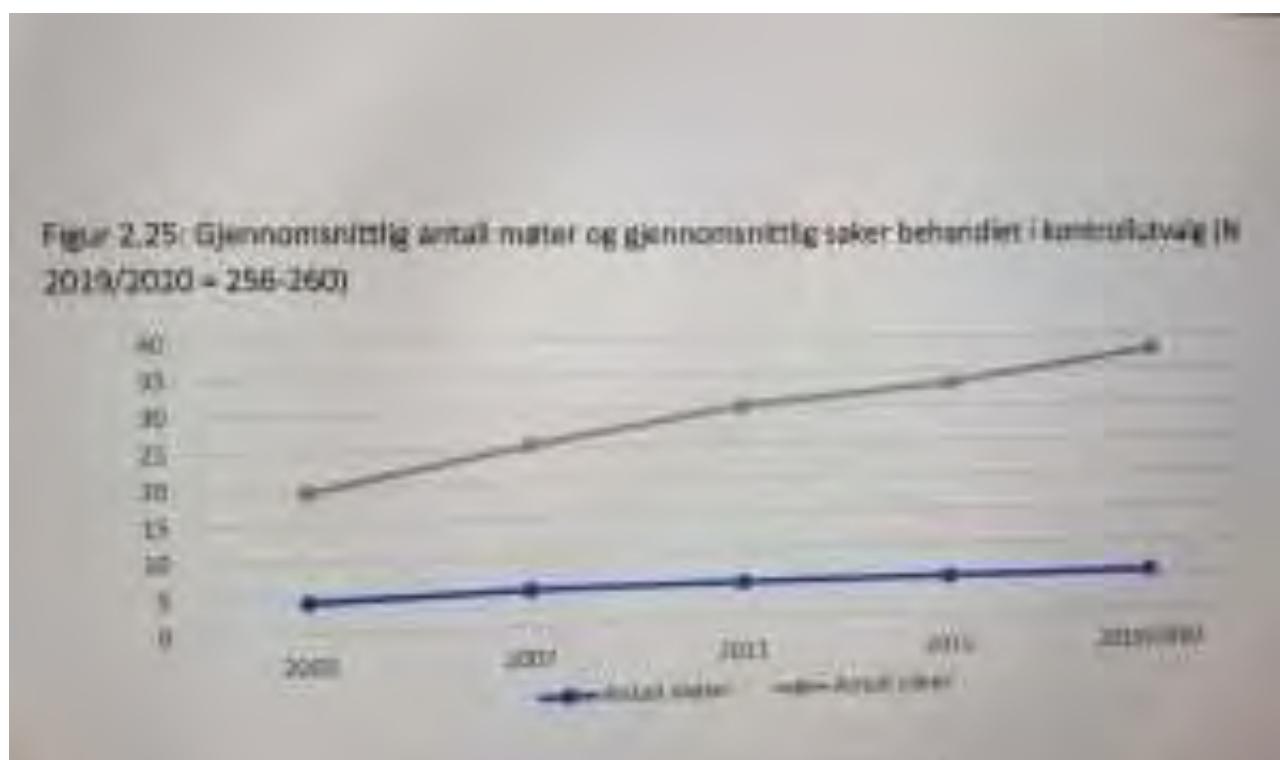
I figur 2.23 i rapporten framgår det hvor mange møter det ble gjennomført i kontrollutvalgene i landets kommuner i 2019/2020. Det vanligste er at kontrollutvalget møtes 5 ganger i året – dette gjelder for omtrent en tredjedel av kommunene. I en fjerdedel av kommunene møtes kontrollutvalget fire ganger i året. I kun tre kommuner møttes kontrollutvalget oftere enn 10 ganger. I gjennomsnitt møttes kontrollutvalgene rundt 6 ganger i 2019/2020.

Figur 2.24 viser antallet saker som ble behandlet i kontrollutvalget i fjor. Hovedinntrykket er at det er forholdsvis stor variasjon i aktiviteten i landets kontrollutvalg, i hvert fall målt gjennom antallet saker de behandler. Rundt en fjerdedel av kommunene har behandlet mellom **21 og 30 saker**, og ytterligere en fjerdedel har behandlet mellom **31 og 40 saker**. Mer enn én av ti kommuner behandlet mellom 51 og 60 saker. I snitt behandlet kontrollutvalgene 38 saker i løpet av fjoråret. Samtidig er det verdt å merke seg at tre kontrollutvalg behandlet over 100 saker og dermed trekker gjennomsnittet opp.

Figur 2.25 viser hvordan gjennomsnittlig antall møter og saker behandlet i kontrollutvalgene, har utviklet seg over tid. Antall møter i kontrollutvalget har hatt en svak økning siden første gang spørsmålet ble stilt, fra et gjennomsnitt på 4,2 møter i 2003 til 5,5 møter i 2020-undersøkelsen.

For antallet saker er det en tydelig økning fra år til år. Mens kontrollutvalgene i snitt behandlet rundt **20 saker i 2003**, er dette tallet **nå oppe i 38**. Gitt at antallet møter har ligget relativt stabilt i hele perioden, tyder dette på at kontrollutvalgene over tid har fått mer å gjøre i hvert enkelt møte.

Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS gjennomførte i 2005, som var det første driftsåret, **42 møter og 136 saker**. Antallet varierte fra 7 til 25 saker. I 2011 var antall møter steget til 51 møter og 281 saker. I 2021 viser årsmeldingen for sekretariatet/selskapet at det var gjennomført **52 møter**, hvorav 40 fysiske og 12 digitale møter og totalt **301 saker**. Karmøy og Haugesund med 44 og 40 saker og de øvrige åtte utvalgene med et snitt på 26 saker.

Fylkeskommunale kontrollutvalg

Figur 2.27 viser hvor mange møter som ble avholdt i fylkeskommunenes kontrollutvalg i 2020. Antallet møter varierer mellom 5 og 10. Det vanligste er å ha avholdt 8 møter – dette gjelder fire av de ni fylkeskommunene som svarte på spørsmålet. Gjennomsnittlig antall møter i fylkeskommunenes kontrollutvalg er 7,7, et litt høyere gjennomsnitt enn for kommunene.

I de fleste fylkeskommunene behandlet kontrollutvalget mellom 51 og 60 saker i 2020 (jf. figur 2.28). Kun én fylkeskommune hadde færre enn 50 saker. Én fylkeskommune hadde flere enn 70 saker. I gjennomsnitt har fylkeskommunenes kontrollutvalg behandlet 64 saker i 2020.

Rutiner for varsling

I undersøkelsen er det stilt ett spørsmål som omhandler kommunens rutiner for oppfølging av varsling. Dette var nytt i 2016-undersøkelsen. 95 prosent av kommunene oppgir at de har innført slike rutiner. Dette er en liten økning fra undersøkelsen i 2016, da andelen lå på 90 prosent.

Kilde: Kommunal- og distriktsdepartementet